

گور گنامہ

منشورہ
اقراء الثقافة
www.igra.ahlamontada.com

www.igra.ahlamontada.com

شیر

نہجات تہ سہیندارہ ہی

Gur Gname

گورگنامه

شاعر
نه جات نه سپیندارهیی

پیشه کی
به پینووسی پرؤفیسور
د. مارف خه زنده دار

ناوی کتیب : گورگ نامه

نوسینی : نهجات نهسپیندارهی

بابهت : شیعر

تیراژ : ۲۰۰۰ دانه

دیزاین : خهلیل هیدایهت مام شیخ

بهرگ: ناکار جهلیل

چاپی پهکهم: ۲۰۰۹

شوینی چاپ : چاپخانهی رۆژه‌لانت - ههولیر

له به‌رپوه‌به‌رایه‌تی کتیب‌خانه گشتییه‌کان ژماره‌ی

سپاردنی (۱۹۹۸) ی سالی ۲۰۰۸ پی دراوه

(۱)

رەمزیيەت (سیمبۆلیزم) نیشانەییەکی گرنگە لەرۆژی
پەیدابوونی ئادەمیزاد لەسەر رووی زەوی و خۆدەرخستی
ئەدەبی میللی نەنوو سیراوی سەرزارو لەپاشان سەرھەڵدانی
ئەدەبی کلاسیکی تۆمارکراو ، ئەم بابەتەیی بەرھەمی ھونەری
و ئەدەبی لەژیانی ئەشکەوتەو بەدریژایی میژوو بەردەوام
بوو لەناو کۆمەڵی ھەموو نەتەوہ کانی گیتی ، بەتایبەتی
لەبەرھەمی شیعری دا .

ئەگەرچی سیمبۆلیزم و ئەفسانە وەك شیوازیکی تایبەتی
لەدیزەمانەوہ بو دەربیرینی مانا پەیدا بوو و تائیس تاش ھەبەو
لەدوارۆژی شیدا دەمیٹی ، بەلام وەك قوتابخانەییك لەسەدەیی
نۆزدەم لەناو ئەدەبی میللەتە پیشکەوتووە کانی ئەوروپا پەیدا
بوو ، لەگەڵ قوتابخانەیی رۆمانتیزم دەوری گرنگیان بوو لە
گۆران و پیشکەوتنی بەرھەمی ئەدەبی و ھونەری و بوون بە
رێبەر لەپیناوی دەولەمەندکردنی داھینانی ئەدەبی لەشیعرو
پەخشان دا ، بەتایبەتی خزمەتی قوتابخانەیی (ھونەر بو ھونەر)
یان کردووہ ،

(۲)

لهئەدەبى مىللى نەنوسىراوى كوردى (فۆلكلۆر)
شيوازى سيمبۆلى وەكو هەموو نەتەووەكانى دىكە زياتر
بەكارهيتراوه ، بەمجۆره حىكايەت و بەهت و بالۆرهى
نەفسانەبى لەسەر زمانى ناژەل و دياردهى دىكەى تەبىعەت
گەلەك زۆره ، وەكو حىكايەتى بزئۆكەو مەرۆكەو دىوى
سپى و رەش و جەربەزەبى و قارەمانىتەكانى رۆستەمى زال و
نەسكەندەرو نەحمەدو محەمدو مەحمودو هى دىكە ، كەچى
لهئەدەبى كلاسكى نەوشيوازە كەمترە ، لەم بەرەمە
كلاسكى يەش دا سيمبۆلىزم وەكو شيواز وىتەى رۆونترۆ
ناشكراترە ، لهئەدەبى كوردى دا ئەوەى بەشىوەى رۆمانى
شيعرى (مەلخەمە) كە بەشيعرى مەسنەوى (جووت قافىه)
ناسراوه دەگەيەنریتە ئەنجام (۱۱ ، ب ، ب ، ح ...) بەلام
لەشيعرى كلاسكى كوردیدا يەكيتى كيش و قافىه (عەرووز)
كەمتر بەشيوازى سيمبۆلى دەكەويتە بەرچاو وەكو قوتابخانە
لەوەى لهئەدەبى مىللى دا بەرچاو دەكەوى ، ليرە ماوەى
ئەوە نى يە بەدریژى ئەم مەسەلەيە رۆون بكریتەو ،

(۳)

نهجات نهسپندارهیی نهم شیوازهی به کار هیئاوه بو
نووسینهوهی چیرۆکی شیعی (گورگ نامه) یان
به گوتهینکی دیکه (بهیتی گورگ نامه) سهرکهوتنی لهوه دایه
دهسکاری حیکایهتی میلی سیمبۆلی نهفسانهیی کوردی و
عالمی کردوو ، ههروهها ناگاداری ههندی لایهنی وینهی
داهینراوی بهرهمی نهدهیی رهزنی کلاسیکی کوردیشه ،

لهپیش ههمووشتیك دا شوان و رانه مهرو گورگ
سهرچاوهی داهینانی نهدهیی میلی نهووسراوو لهپاشانا
نهدهیی کلاسیکی نووسراو بوون لهسهردهمی ژبانی
نهشکهوتهوه تائه مڕۆ لهناو ههموو کۆمهلالانی ناده میزادی
جیاواز بهدریژایی میژوو لهسهرگۆی نهم زهوییهی نیمه ،
(شوان) رهزنی دهسهلاتی عادیل و دلسۆزه (میگهل)
خهلك و جهماوهرو گهل و شعب و نهتهویه ، (گورگ)
رهزنی دوژمنایهتیه ، لیره دا تیبینی ییکی گرنگ ههیه ، ماناو
ناوه رۆکی شوان (واته دهسهلات) بهدریژایی میژوو نهو
عادیله نهبووه که پۆیست بووه (تیۆری نهفلاتوون) ،
بهتایهتی ریرهوی میژووی کورد واره خساوه دهسهلاتی
عادیلی نهیی ، دهولتهتی نهبووه ، نهگهر لهملاو لهلا

حکومه‌تی ناوچه‌یی (میرنشینی) بووبی، ده‌سه‌لات واته
(شوان) له‌ویش دا ره‌وشتی گورگانه‌ی هه‌بووه، نه‌گر نه‌م
چه‌وسانه‌ویه له‌رووی قه‌ومیه‌وه نه‌بووبی له‌رووی ئابوری و
کۆمه‌لایه‌تی و سیاسییه‌وه بووه، چونکه له‌خزمه‌ت چینه‌کانی
سه‌ره‌وه‌ی کۆمه‌ل بووه،

(٤)

نه‌جات نه‌سپنداره‌یی وه‌ستایانه نه‌فسانه‌ی وه‌ك سه‌رچاوه
به‌کار هیتاوه، شوان (ده‌سه‌لاتی عادیل) ده‌وری
له‌شیره‌که‌دا نی یه، قاره‌مان ده‌سه‌لاتی نا‌عادیله‌و بووه به
گورگ و که‌وتۆته‌گیانی نه‌م کورده‌و هه‌موو ئاده‌مزادیکی
داوای ئاسوده‌یی و به‌ختیاری ده‌کاله‌ژیان دا، به‌کورتی
به‌باشی ده‌زانم باس له‌ده‌سه‌لات بکه‌م، چونکه به‌دریژایی
رۆژگار ده‌سه‌لات (بیگانه‌و خوویی) ده‌وری بووه
له‌به‌سه‌ره‌ات و میژووی گه‌لی کورد، له‌م ماوه‌یه‌دا زۆر
دووور نارۆم له‌سه‌ده‌ی شازده‌مه‌وه ده‌ست پیده‌که‌م،

له‌سه‌لتی ١٥١٤ له‌داوای جه‌نگی چالدی‌ئیران بۆیه‌که‌مین جار
کوردستان بوو به‌ دووان، په‌یدا بوونی ده‌ولته‌تی سه‌فه‌وی
موسولمانی شیعه‌ له‌ئیران له‌ رۆژه‌لاتی زاگروس و به‌هیز
بوونی ده‌ولته‌تی عوسمانی موسولمانی سوننه له‌رۆژئاوای

زاگروۆس کاره ساتیکی گهوره بوو له میژووی میللهتی کوردا،
 نهو سنورهی لهروباری ناراسی قهفاسهوه دهست پی دهکا تا
 کهنداو تهمنی چوارسه دساله ، کوردی ئهم خاکه لهم ماوه
 دوورو دریزه دا له ژیر نهشکه نهجو نازاری دهسهلات دهتلیتهوه
 ، لهوکاتهوه تا نیستا سیاسهتی ئیران بهرامبهه به کورد
 گورانیکی نهوتوی تیدا نهبووه لهسهفهوی و قاجارو پهلهوی
 یهوه تا خومهینی ، دهسهلات گورگیکه له گورگهکان
 له دوای جهنگی یه کهمی گیتی کوردستانه کهی رۆژئاوای
 زاگروۆس (کوردستانی عوسمانی) شق و پهق کرا ، نازاری
 کورد له ههموویان زیاتربوو ، ههرچۆنی بی ئیمه تهنگو
 چه له مهیه کی نهوتومان له گهل دهولتهتی عوسمانی نهبوو ،
 له گهل دهسهلاتی کهمالیهکان کهوتینه ناو بیریکی بی بنهوه ،
 واته دهسهلاتی له ناو بردنی کورد له دهولتهتی تازهی تورکیا
 دهست پی دهکا

نه مهش یه کیکی دیکه یه له گورگهکان ، له ئیران سیاسهتی
 رهزاشای پهلهوی بهرانبهه به کورد ههر نهو سیاسهته بوو که
 سهفهویهکان دایانرشتبوو ، سیاسهتی موسولمانی شیعه
 بهرانبهه به کوردی ئیران دژوارتر بوو له سیاسهتی دهسهلات
 بهرانبهه پارچهکانی دیکه ی کوردستان ، چونکه کهوتبووه

ژێرباری دوو دیاردهی یه کجار قورس ، ههلوێستی شیعه بهرانهر به کوردی سوننه ، ئینجا مهسهلهی قهومی که نهتهوهیهکی سهربهخۆیهو فارسی نی یه ، بهتایهتی نیستاش کورد له ئیران زیاتر له بهر نهوه ده چهوسینرێتهوه که سوننهیه نهک له بهر نهوهی که کورده ،

له دواى روخانی دهولتهتى عوسمانى میللهتى عهزه ب دهست به سهربوو ، گهرو گهرفتی ناوه وهی زۆربوو ، تادواى جهنگی دووه می گهیش نهو کاریگه ریهی له سیاست و دیپلۆماسیه تی دنیا نه بوو ، چونکه سهربهخۆیی تهواوی نه بوو به ناوی نیوده ولته تیه وه تاپه یدابوونی جهمال عه بدولناسر (۱۹۵۳) ، پوو بهروو بوونه وهی کورد له گه ل عه ره ب له وه وه دهست پی ده کا له عیراق و سوریا ، به ته عیڕێکی دیکه له و کاته وه که عه ره ب سه ره بهخۆیی دهست خست له نه نجامی به هیزبوونی بۆر جوازی نیشتمانی له کۆمه لتی دا ، ئیتر وابوو له عیراق و سوریا گه لێ کار به ده ست و به رپۆ به ری ده ولتت په یدابوون وه کو عه بدولکه ریم قاسم و عه بدولسه لام عارف و نه جمه د حه سه ن به کرو سه دام حوسین و هی دیکه ، له گه ل جیاوازی هه لوێست و کرده وهی نه مانه له یه کتری به لام هه موویان به هه ر جوړێک بی دوزمنایه تی

کوردیان کردوو ، ئەم دەسلاتانەش هەندی لە گورگانی
ئەم (گورگنامەین) ،

(٥)

گورگی گهواره له میژووی میللهتی کوردا له پوژگاران
دوایانی سەدهی نۆزدهم و سەرهتای سەدهی بیستم
یاراستر له دهورو بهری جهنگی یه کەمی ئەمپریالیستی ئەوروپا
(١٩١٤ - ١٩١٨) بوو : بهریتانیا ، فەرهنسا ، رۆوسیا ،
له دوای جهنگی دووهم (١٩٣٩ - ١٩٤٥) ئەمریکا
جگهوی سیاسهته کەمی گرتە دەستی خۆی ، بهریتانیا به زۆری
له کوردستانی باشورو فەرهنساو رۆوسیا له کوردستانی باکور
دهوری گرنگیان ههبوو ، دەسلاتیان گورگانه بوو به رانبهر
به کورد ، ژیر کهوتنه کانی کورد زیاتر له بهر نهوه بوو چونکه
دیپلۆماسییهتی له پلهی ئەوان نه بوو بۆ نهوهی بتوانی چاکه و
به رژه وهندی خۆی له گهڵ چاکه و به رژه وهندی و ناسایشی
نهتهوهی ئەم دهولهته نیستیمارییه به هیزانه بگونجینی ، به پتی
زروفیکی تایبهتی و دیاریکراو له به شیککی کەم له کوردستانی
عیراق (دهسلات) پەیدا بوو ، ئەم دەسلاتەش له پرهوشتی
گورگانه رزگاری نهبووه ، بهلام ناکری ئەم ههموو گورگانه
نیستیماری ئەوروپا ، هاوسی دەسلاتاره کان ، گورگی

خۆمالی ، هه موویان به چاویك ته ماشا بكرین ، به لام نه گاته
ئه وهی گورگی لای خۆمان باش بی و ئه وهی بیگانه خه راپ
بی ، له م دوایه دا له رۆژنامه و گۆواره كاندا هه ندی كه س
به نیه تیکی ساكارو خاوینه وه كوردایه تی ده كهن و ده لئین :
ده سه لاتی خۆمان نه گه ر خه راپه ش بكا هه ر باشه و ده بی بی
ده نگ بین ، ئه مه له نه ریت و ئه خلاقی تا كه كه س و
كۆمه لیش به دووره ،

حاجی قادری بلیمه ت و داناو سزاتیج ده لی :

گه ره یج نه بی به ئۆین تابع به ده وه له تی بن

بیگانه چا كه دوژمن نه ك دوژمنی له خۆتان

منیش ده لئیم : كاکی خوینه ر من و تو نه گه ر خوانه خواسته
خزمیكمان یان براده ریكمان زلله بیكمان لی بدا له سه ر
دلمان گرانتر نابی نه گه ر ئه م كاره له دوژمنیكمان رووبدا !?
گله یی له خۆیی زیاتر ده بی له بیگانه ،

(٦)

نه جات نه سپینداره یی هه ندی له و سه رچاوه میژووی و
ئه فسانه یی و واقعی و حیکایه تی به رگۆیی ناگردانی به كار
هیناوه بو ئه م كارهی ، ئه وانهی ده سکاری كردوو و مانای
تازه ی بۆیان دروست كردوو ، خوینه ری كورد ده توانی تا

پله يئك ئەو دەسەلاتانە بناسيئەوہ كە فەرمانرەوایی كوردیان كرددوہ هیچ نہبی لەو چوارسەد سالەى دوايى كە ھەردوو سەلتەنەتى عوسمانى سونى و شاھنشاهیەتى فارسى شیعى فەرمانرەوایی كۆمەلى كوردو نیوہندی كوردەوارییان كرددوہ ، ئەوجا لەسەدەى بیستەمدا ئەمپریالیستەكانى ئەوروپا و لاتەییە كگرتووہكانى ئەمريكائو ھاوسیانی كورد لەتورك و عەجەم و عەرەب ، ئینجا تارا دەییكیش دەسەلاتى كورد ،

نەجات نەسپینداریی لە (گورگنامە) دا دەورى بۆ شوان دانەناوہ ، چونكە شوانى عادیل نی یە ، شوانى درۆ ھەییە ئەویش گورگە ، وەك رەمزىك سیفەتى بۆ ئەو دەسەلاتانە (گورگانە) داناوہ ، ھەندیکیان زوو دەناسرینەوہ ، ھەندیكى دیکەیان ھەموو كەسیك نایاندۆزنەوہ ، بەلام ئەو ھوش ھەییە برێك لەو گورگانە خەلكى دیارى كراوبن لەلایەن كەسانیکەوہ ، كەچى لەلای خەلكى دیکە ئەوانە نەبن و ویتەیان لەناو كەسانى تر بینىرى ، بیگومان رېك دەكەوى ھەردوو بینین راست بن ، ئەمە یەكێكە لەئەدگارەكانى بەرھەمى ئەدەبى سیمبۆلیزم بەتایبەتى شیوازی ئەفسانەیی و حیکایەتى بەرگوئی ناگردانى تیکەل بووی ، گورگەكانى

(گورگنامه) ی نهجات بهم جوړه نایوان له چیروکه شیعی
 به که دا هاتووه : گورگی کیوی ، گورگی برسی ، گورگی
 پیر ، گورگی بیابان ، گورگی رهش ، گورگه بۆر ، گورگی
 پیپه تی ، گورگی گهوره ، گورگی زوزانان ، دوو گورگ
 (سه فهوی و عوسمانی ، دوو حیزبی دژ به یه کتری) ،
 گورگی خوّمالی ، گورگی خوّمانه و هی دیکه ،

(۷)

گورگنامه له پرووی روخساری نه ده بیه وه نه م سیفه تانه
 ده گریته خوئی ،

۱- له سر بنچینه ی چوارین (روباعی ، دوو بهیت)
 دانراوه ، کیّشی سیلابی خوّمالی یه ، له ده کهرت پیکهاتووه
 ، به زوری وهستان له ناوه راستی نیوه دیر شاعر دایه (۵+۵)

۲- قافیه ی تازه بابه ته ، له نه ده بی کلاسیکی کوردی
 نووسراو و نه ده بی میلی نه نووسراو (فولکلور) نه م جوړه
 قافیه یه که مه (اب ح ب)

۳- فهره ننگ و زاراوه و لیکسیکونی شیعه که ده وله مهنده
 ، زیاتر به لای فهره نگی نه ده بی میلی و قسه کردنی ناو

خەلك دەشكېتەو ، ئەگەر لەھەندى جىگەدا مانا داخراو بى
و تىگەيشتى قورس بى لەبەر ئەوئە چونكە بەشيوازىكى
سىمبۆلى و رۆمانتىكى بىر لەدارىشتى رىستەكانى كراو ،
گومانم لەوئەدانى يە نەم بەرھەمە ئەدەبى يە جىگەى خۆى
لەناو دل و دەروونى خوينەر و خويندەوارى كورد دەكاتەو .

سەرکەوتن بۆ خاوەنى دەخوازم

ھەولير : مەلەبەندى پرووناكى

۲۱ ى تەموزى ۲۰۰۸

د . مارف خەزەندار

گەلیك شوان ھەن لەترسى گورگ
تفەنگ ھەل دەگرن بوۆ پاسەوانى
بەلام گەر شوان خوۆى بوو بەگورگ
بوۆكى تفەنگى بکاتە شانى ؟

★ ★ ★

گەلیك شوان ھەن كە دەیانەوى
بمكەن بەگۆچان بوۆدەستى خوۆيان
لەجياتى ئەوہى گورگ راو بنىم
سەرى ئەم و ئەو بشكىنم بوۆيان

★ ★ ★

توۆكە پىلاوت لەپىستى مەرە
بوۆشوانى ميگەل ھەرگىز دەست نادەى
بەگيانىكەوہ وەك گيانى گورگ
دەتەوى ھەردەم رەنجمان بە بادەى

★ ★ ★

ئەمىرۇ شوان دەبى زۆر بەدىقەت بى
چونكى گورگەكان گەلىك فىل زانن
بە رۆزى رووناك بەرخ دەدزن و
خو دزەكانىش ھەر لەخۇمانن

★ ★ ★

خەلكى پىم دەلەين تۆ بى شمشىرى
گورگ لەبەرتۆ جا چۆن رادەكا
من شوانم دىو شمشىرى پى يەو
گورگىش لەدەورەى وا سەما دەكا

★ ★ ★

ئاگر لەجەستەى بى گيانم بەردەن
بەم پشكۆيانە گەرم نابمەو
لەناو گورگاندا دلم رەق بوو
بەنمەى باران نەرم نابمەو

★ ★ ★

ئای چ پۆژیکی پپر له مهینه ته
گورگ له گهلا شوان له سهه ریهك خوانن
کاسه و فنجانهی خوین فرده کهن و
له کاسه لیسى پیکه وه جووانن

* * *

ئه و گولای کهه و به خوین گه وره بوو
دهستی لی مه دهن هیشتا ساوایه
به لام گهر گورگ شیله کهه بمری
گه وره تر ده بی سروشتی وایه

* * *

ئه وه نه ده خوین دی له برینه کهم
پهنگه چهند گورگیك له زامه تیربی
کهه و توومه نیوان دوو گورگی برسی
دوعام بو بکهن ئاخیرم خیربی

* * *

جاران لهكه ئېهه گورگ دهترسام
بهلام ئيسستاكه لهگۆچانې شوان
لهكوى كيش وهرىك بدوزينه وه
پرېنى له بزوه پيکه نېنى جوان

* * *

بهديار سيس بوونى گولى ئاواتم
ههورى لهچاوما باران دائهكا
شهوان لهخهوما دلله راوکه مهو
گورگ بهرهو رووم ديت و رائهكا

* * *

تهواو دنيا م که ئهم گورگانه
دهميان سوربووه بهخوينى ئيمه
ئوهوى تادوينى گولى يهخه م بوو
ئهمرو ههميشه دركى ژير پيمه

* * *

شوانى ئەم گونىدە بەكەۋلى گورگ
خۆنمىش دەكا ئولفەتى وايە
قوۋولايى سىنەم گۆرسى تانىكە
تەرمى ھەزاران خەۋنى تىدايە

★ ★ ★

دل غافل نابل لىو رانە مەرەى
گۆچاننىك نىە گلىان داتەۋە
ھەمىشە بىرم لاي ئەۋشۋانەىە
كە لەگەل گورگا خوين دەخواتەۋە

★ ★ ★

ھەتا مەر بوون و كەلبەتان نەبوو
نەتانىدەزانى چۈن بلىۋورىنن
بەلام ئىستا ۋەك گورگى زەبەلاح
بەھىچ تىرنابن ھەر تىنوۋى خوينن

★ ★ ★

باوه پټكى قوول ههستىكى ناسك
ههرگيز ديارنييه له سيمى تودا
دهبى له گورگ ره شترى به ختم
كه خورخنكاوه له نيو ئاسودا

* * *

شهوان به جلى حهرى دهخه وم و
نيزه وخه نجرم له ژير سه رينه
به خوا ئارامى به چا و نابينم
تا گورگ مابى له م سه ر زه مينه

* * *

هه لوى به رزه فر به داو ناگيرى و
ههرگيز فر و فيل كارى تيناكا
وهك گورگ و رپوى و قه له رهش نيه
به دواى كه لاكى توييودا راكا

* * *

نەماندەزانی دلی ئەم شووانە
کانیلەیکەکی وشک و بی ئاوە
نە سۆزی تیاپەو نە خۆشەویستی
لەناخا گورگەو ئادەمی ناوە

★ ★ ★

کرم لەناخی ئەم دارە دایە
بۆیە پوخساری زەرد ھەلگەراوە
کرمیش وەک گورگ لەسەر خوین دەژی
خوین بوو خوینمژان وەک نان و ناوە

★ ★ ★

رەشەبایەکی سەرسەخت و بەھەیز
ئەم میگەلەکی کرد بەدوو بەشەو
گورگ ئەوەندە پەریشان کردوون
زامیان دیارە بەسەر لەشەو

★ ★ ★

بەھەموو دياردەو نيشانەكانا
ميشكى تۆپىرە لەھزرى بەتال
تۆشیری مەمكى گورگت خواردووه
ئىتر فریدە قاپوت و گۆپال

★ ★ ★

لەگۆمى مەنگى چاوهكانتەووه
نىگەرانیەكى خەمناك دەبىنم
منیش وەكو تۆدل پەشۆكاوم و
گورگ كەوتۆتە كەنارى ژىنم

★ ★ ★

لەگەل گریان و ھەنسكى تۆدا
بالندەكانیش مات و غەمبارن
ئەوانیش لەگەل ھاتنى گورگ
لەلانەو زىدى خویان بىزارن

★ ★ ★

ئەم شوانە مەستی خەویکی قوولە
ئاگای لى نىه رۆژە يان شەوہ
چۆن لوورەى گورگ بىزارم دەکا
وہاش دل تەنگم بەو پرخەى خەوہ

★ ★ ★

كە شەوہاھات و پوناكى نەما
درەختەكانىش سىبەر ون دەكەن
گورگەكان خىرا دىنە دەرەوہ
دەئىى سۆراغى سەرى مەن دەكەن

★ ★ ★

خۆمەن خەونىكى زۆرجوانم ھەبوو
كە تاكە خەون و ئومىدى مەن بوو
بەلام لەچەرخى گورگ گورگانى
لەنىو رۆژگارى سىپلەدا ون بوو

★ ★ ★

جی که بیهی گورگم وا لی پیس بووه
خوین به چوؤراوگه دهروا له بهرم
عومریشم دیلی دهستی که سیکه
لههرجییهک به دهگاته سهرم

★ ★ ★

دهریاکان پرن له قولاب و داو
که نارهکانیش له تهرمی ماسی
دهبی رووکهینه دارسه تانهکان
گه له ویش گورگ هه لمان نهواسی

★ ★ ★

زورچاک دهزانم که ئهم گورگانه
دهمیان دهجولی له نیو برینم
بویه هه میشه شه قارشه قارن و
یه کناگرنه وه تاممابی ژینم

★ ★ ★

سەرت مەخە سەر سەرىنى نەرم
لوورەى گورگ دى لىم نىكانە
شوان دەبى شمشىر بىكەتە سەرىن
نەك باسك و قولى كام ئافرەت جوانە

★ ★ ★

گەر بەزىندووش گورگ نەتخو
كە مردى لەنىو گۆرى تەنگ و تار
گۆشتت دەبىتە خوۋراكى كىرم و
لاشەت پردەبى لە دووشك و مار

★ ★ ★

لەلام بىوونە سوپاى ئەبرەھە
ئەوگورگانەى كە ناگەرىنەو
گەر خودا بەردە بارانىان نەكا
دەمان گەوزىنن لەنىو خوینەو

★ ★ ★

كە بىر لەگورگ و شوان دەكەمەو
پەلكيشم دەكا يادى منىدالى
يادىك لىناخما چىخماخە دەدا
زۆر بەسۈزترە لەشىعىرى نالى

★ ★ ★

كاغەزو خامەش لىمان بىزاران
چونكى نازانين بەكاريان بىنين
لەجياتى ئەوى دەستمان رەنگىن بى
ھەر وەكو گورگ پەنجە بەخوينين

★ ★ ★

لەگەل كازىو پىكەو ھاتىن
بەئىمە زەوى ئاودان بىوۋە
كە وردە وردە گورگ پەيدابوو
كەرامەت نەماو بۇ ئاسمان چوۋە

★ ★ ★

ئاگر لەھەستی ناسکم بەرمەدە
تۆ قسەکانت وەك ژیلەمۆیە
زامی سەر جەستەم جی کە ئبەى گورگە
بەلام زامی دل جی تیری تۆیە

★ ★ ★

کەس نەیدەزانی ئەو زەماوەندە
ئەو نەندە پەرى كیشەو فیتنەییە
هەموو برینیك كە لە لەشما بى
جی رنەى گورگی بەسەرەوویە

★ ★ ★

تا شمشیرەکان نەچنەو کالان
ئەم زامە قوولە هەر ساریژ نابى
شمشیر بۆ گورگە نەك بۆمن و تۆ
دەبى رۆژگارى بى شمشیر دابى ؟

★ ★ ★

لەو رۆژەى قابىل كە ھابىلى كوشت
خەلك بەدەستى گورگە ھو دىلە
بەرەچە ئەكى دۆنەى دۆنە ھو
دىارە كە گورگ نە ھو قابىلە

★ ★ ★

نە دوينى خۆم باش لەبىرما ھو
نە دەشزانم كە ئايندەم چىە
ئە ھو نە بىرم لە ھو گورگانە
ئۆقرە ھو ئارامى جارنە نىە

★ ★ ★

بەردىش سىبەرى گورگى لەسەربى
لەداخان ھو خە ئووز رەش دەبى
گولزارىك گورگ تىيدا بگە ھوزى
چۆن خونچەكانى جوان و گەش دەبى ؟

★ ★ ★

لەنیو تارمایی و تاریکە شەودا
سەگت لی بوو بەگورگی کیوی
شوانی جەربەزە نابی غافل بی
لەخشپەخشی پی پی گورگ و ریوی

★ ★ ★

خەم و مەینەتی ریچکە ی بەستوو
لەدەرگای دڵم دینە ژوورەو
خەمی ئەم گورگە بو من بەس نەبوو
تا بوریکی تر هات لەدورەو

★ ★ ★

خۆرم لی بوو بەچرا رەشکەو
فرسەخیک دەورو پشتم نابینم
هەتا گورگ لەم هەوارگە مابی
هەردەبی زام و ئەشک بی ژینم

★ ★ ★

خەمەت لەدەتدا زامیکی قوولەو
وەك پشكۆ ھەردەم دەگەش پیتەو
توچ شوانیکی مەست و بی ئاگای
گورگ وەك سیبەر لكاو پیتەو

★ ★ ★

كە مانگی چوار دەگەوتە پەناو
بە حەپە سەگێك لەخەو ھەلدەستم
دەزانم گورگ لەدەورو بەرمەو
نابێ تەنھا پشت بەسەگ ببەستم

★ ★ ★

من لەگەڵ تۆدا ھەرگیز تەبا نسیم
كەتۆ جیاوازی گورگ و سەگ ناکە
سەگی بھەوفا لەشوان باشترە
ھۆبەو رەشمالت بێ سەگ بن تاکە؟

★ ★ ★

لهپشت په نجره رهي داخراوه وه
پر خه ي خه وي ديټ به رږو به شه وه
له رږو گاريكا كه گورگ هه بي
ئاخرچاوي شوان چون ده چيټه خه وه

* * *

دلم تامه زرږي ئه وه ئاوازه يه
له گه رووي شمشال ديټه ده روه وه
به لووره ي گورگ سه رم كاس بو وه
ئاي بو دهنگيكي هيور كه روه وه

* * *

په ناو پيچي شاخ باچاك بگه رپين
رهنگه نه وشوانه ئيسټا خه وتبي
باعه باعي مه ر ديټه گويمه وه
پيده چي گورگيان به ناو كه وتبي

* * *

لەنیۆ بلیسەو گـرـو دوکە ئـدا
روخسارم نـوقمی تـۆزـو غـوبـارە
دئـم هـەر لـە لای ئـهـو گـورگـانـه یـه
کـه دەیانـهـوی بـمخـۆن دـوبـارە

* * *

لە فرۆفیلت چاک شارەزا بووم
بە کراسی سپی خۆم نیشان مەدە
ببیتە گول و پەپوولە ی پاکیش
تۆ هەر ئهـو گورگە ی کە ناوت بەدە

* * *

بائندە یه کی بی پەرۆبال بوو
خستیانە بەردەم سهگی پاشاوه
جیاوازی گورگ و ئەم سهگه چیه
لە کاتیکا هەر گورگ بەدناوه

* * *

جگه لهته قهه تفهنگی پراوچی
نه قاسپهه کیو دئی نه شمشالی شوان
دهشت و کیو ههمووی گورگ و بهرازه
کوا شوینی دلگیر کوا دیمهنی جوان

★ ★ ★

لهو پوژهی که تو بووی بهشوانی دئی
دهرگا لهگورگ خرایه سهرپشت
تهرمی نهوانهم دیتهوه بهرچاو
که بومن و تو خوینی خویمان رشت

★ ★ ★

لهبن بهردیکام گویم پراگرتووه
لهگورانیه کی زور خه مگینهوه
گورانی شوانیک که هیلاک بووهو
بیزاره لهدهست گورگی شینهوه

★ ★ ★

كەبەختى رەشى كوردم خويىندەۋە
گورگ نووسىرا بوۋ لەنيوچاۋانى
بۇيە شمشيرو خەنجەرو قەلغان
ھەمىشە بۇتە چەكى سەرشانى

* * *

خۆزگە دەمتۋانى لەم چەرخە سىپلە
بى سەرپەرشتان بگرمە ئامىز
لەگورگى برسى بىيان پارىزم و
بىمە قەلغانىك بۇپياۋى بى ھىز

* * *

بۇ ئەۋكۆرپەيەى كە بى ئامىزە
دلىم ھەرلەلەلەى ئەشكەگانىتى
لەومنالانىەى بى سەرپەرشتن
خەرىكە پىرپى سەرتاپاى گىتى

* * *

خۆزگەم بەوماسییەى كەژىنگەى پاكەو
قوولایى دەرىئا نىش—تمانىەتى
نە گورگى دیووە نە رپوى فىلپاز
سروشتى ژیرئاو جیى پەنھانىەتى

★ ★ ★

ئەرى شوانەكە بۆچى ھەئاسى
ئەم خەوہ چىە دەستەمۆى كردووى
خەرىكە گورگ باز دەن بەسەرتا
تۆش زىندووویەكى لەناخا مردووى

★ ★ ★

بەدواى تریفەى مانگدا دەگەرەم
كەچى كەوتەژىر بالى ھەورەوہ
نە مانگ ديارەو نە ئەستىرەيەك
پىم كەوتە داوى گورگى گەورەوہ

★ ★ ★

شوانه پیره که جار جاره دهیگوت
گوچانی دهستم عسای موسایه
دهبیته عهزیاو گورگهکان دهخوا
بۆه ژارانیش دهبیتسه سسایه

★ ★ ★

هه رگیز سل ناکه له لوورهی گورگ
مهینهتی گورگم چونکه زۆر دیوه
ئوقرهو ئارامی لی بریوم خه
وهکو کوورهی ههنگ دلمی ته نیوه

★ ★ ★

وهکو گه لایهک زهرد هه لگه رابی
به کهزه بایهک من هه لدهوهرم
له ترسی گورگ و مهینهتی رۆژگار
به فری ریبهندان زوو کهوته سهرم

★ ★ ★

لهئەش كەوتىكا دانىش تووم بەدىار
بەفر بارىنى بەفرانبارەو
بەفر دەبارى و لوورەى گورگ دى
چۆلەكەش ديارنىن بەسەر دارەو

★ ★ ★

لهئەش كەوتىكام هىچ كەس نامبىنى
پووم وەرگى پراو لىئاوەدانى
خۆ گورگى دوو پى درىندەترە
لە ورج و شىرو هاوش پىوەكانى

★ ★ ★

وەكو دىوانە روو دەكەمە چىا
چىا خەلۆەتگاو سىبورى گىانە
مادام دىيامان هەمووى گورگ بى
خۆ گورگى چوار پى باشترىنيانە

★ ★ ★

رېچکه گه لیک هه ن له پال رېگادا
گورگ له سهريان پؤل پؤل وه ستاون
ئه وان هه ی ویلن به و رېچکانه دا
چاوساغي خه لکن به لام بی چاون

* * *

با به ته نهایی ری نه گرینه بهر
ته نهایی ته نهها بو خودا چاکه
رېبوارى رېگا گهر هاورپى هه بی
له گورگ و رېوی و ده عبا بی باکه

* * *

ده با قاوه یه ک پیکه وه فرکه یین
بهر له وه ی له یه ک جیابین وه وه
هه ردو کمان به ده ست گورگ ده نالین
گورگ ئاشوبی خسته ژینه وه

* * *

پاوچى بى مروەت لەنىو دارستان
داو بۇبالن دان دادەنىن _____
لەلایەك گورگەو لەلایەك پاوچى
بۇیە ژین بۆتە گۆمى خوینەو

* * *

گورگ ئەوئەندەى كەلبە لىداوم
تك تك خوین دەتكى لەزامەكانە
پىلاوہكانە پىرى خوین بوو
بۇیە لەرزۆكن ئەندامەكانە

* * *

برینەكانە قەتماغ نىاگرن و
سارپىژ نابنەوہەتا لەژیانە
دەبى ھانا بو ھەكىمىك بەرم
كە ژەھرى گورگ دەركا لەگيانە

* * *

لە مەملانئیی گورگی کۆوی دا
تەمەنی گەنجیم رۆیی بەبادا
ئیس تاش پیربووم و وزەم نەماوە
گورگی خۆمانە یەخەم بەرنادا

★ ★ ★

ئەوخوینە گەشە ی لەزام دەتکی
زەوی قووتیدا وەك گورگی برسی
چرای ئومیدم کوزاوەتەووە
لەو خامۆشی یەم کەسێک نەپرسی

★ ★ ★

پیی ناوی ئیتەر خو بپاریزین
لەهەر جییهك بین گورگ لەوی یە
نەویش وەکو هەر دەعبایەکی تر
لەگەڵ ئیمەدا ریبوار ی ری یە

★ ★ ★

بە عەساو قاپوت فریومان مەدە
قاپوتی بەرت کەولی گورگانە
هەر شوانیک مەیلی جنونی هەبی
جانە وەرئیکی زۆر بی ئامانە

★ ★ ★

لەداخی گورگ پەنجەیی خۆم بیری
ئەوئەندەیی شمشیر بسوم بە هەسان
ئیسەتاش دەبینن کە دەست بەتالم
شمشیر کەوتۆتە دەستی ناکەسان

★ ★ ★

هەموومان ئەو زۆرچاک دەزانین
کە گوئی ئیمە کەوتۆتە دەست کی
هەتا مەست دەبی بوونی دەکات و
ئینجا گورگانە دەیخاتە ژیر پی

★ ★ ★

شهو رهشمالئیکه وهك چهتری گهر دوون
ئهم دارستانه‌ی پی داپوشراوه
گورگ بهدوای ئهو مه‌ردها ویلئه
که له‌میگه‌لی شوان به‌جیماوه

★ ★ ★

وهك یوسف له‌نیو بیریکی قوول دام
هاورپیکانیشم پی‌م پی‌ده‌گه‌هنن
به‌وه‌ندهش دلئیان ئاو ناخواته‌وه
گورگانه‌دهم له‌ زامم ده‌ژهنن

★ ★ ★

کراسی یوسف مه‌که‌نه‌ به‌رم
به‌م ئوین بازیه‌ توخوا نامرن ؟
تاوان ده‌خه‌نه‌ نه‌ستوی گورگه‌وه
که‌چی له‌گورگ درن‌ده‌ترن

★ ★ ★

كام شمشير ههيه كام دهست و بازوو
له كووشكى پاشا مهزاد نه كرابي
كام شوان ههيه وهك گورگى برسى
سه دان بالندهى بهدهم نه خورابي

* * *

پهت و قه ناره هينده زور بووه
ئاگات لى نه بي سهرت تيده چي
گورگ يارى به پهته كان دهكا
ئاخو ئه و پهته بو ملي كيده چي

* * *

رؤحى شوان له گهل رؤحى گورگ دا
ئاويتته بووه له نيو يهك جهسته
شوانيش وهك گورگ گوشت و خوين دهخوا
بو يه به خوينى من و تو مهسته

* * *

هه تا رۆح مابى له نيو جهسته ما
مه ترسى گورگ ده رناچى له دل
له سايه شوانىك كه هه ردهم مهسته
دهبى خهونه كان بنيمه ژير گل

★ ★ ★

جاريك به گورگ ده مانفرۆشن
جاريكيش به مهر ده مانكرنه وه
پرپه دل حهزم له توفانيك هه
له سه ره رووى زهوى بمانس پرپه وه

★ ★ ★

خوزگه ده خوازم زريانىك بيت و
سه رو په رچه مى درهخت بتاشى
درهختىك سيبه ر بو گورگ بكا
به روو بوومه كهى بو ئيمه ناشى

★ ★ ★

په له هـ هـ وره كان وا كؤبوون هـ هـ
ئاخو چهنه نميك بارانيان پى بى
به لام دننيم بـ اـ ران نابارى
لهو جهنگه لانهى كه گورگيان لى بى

★ ★ ★

گومانم هه يه لهو دارستانه
بالن دهكانى ئوقره نـ اـ گرن
دهبى بى زاربن له دهستى گورگ ؟
يان هيلانه يان كوورهى ئاگرن

★ ★ ★

ئهم رهوه گورگه به هيچ تيرنابن
دارستان نه ما نه گهرين بو قووت
روژيكيش دادى دارستانه كه م
له پر دهبيت هـ جهنگه ليكى رووت

★ ★ ★

نیزه و خەنجەری ھەموو جەللادان
لەزامی مندا پێک دەگەنەو
بەو تیغە ی کەبۆ گورگ تیزکرا
سەرم لەلاشە جوئ دەگەنەو

★ ★ ★

ئەم چەرخی بەیت و بالۆرە
ماس تاوی ساردو پیا ھەلدانە
ئەگەر شمشیریش بسوون لەگورگ
دیسان ھەر درۆی بەر ئاگردانە

★ ★ ★

تەمی مەینەتیم کردۆتە بەرگ
شەوانە خۆمی پێ دادەپۆشم
من ھێندە رقەم لەچارە ی گورگە
ئەویش سەری خۆی کردۆتە کۆشم

★ ★ ★

لهگولنه گهنمیک من تینوو ترم
بو بای شه مال و نم نمهی باران
خوشه لهچاوی گورگان بهدوربی و
مهستانه بژی لهدهم گهناران

* * *

نه لهسروشستا بزدهبینم
نه لهسه رلیوی مندالی لادی
نهم ههوارگهیه گوند بهگوند گهپام
هر لوورهی گورگ و گفقههی بادی

* * *

کاتی دهچمهوه زییدی منالیم
یادیکی خهمناک بهزهینم دادی
یادی نهوورژهی گورگه بویرهکان
لوورهیان دههات لهدوری لادی

* * *

هه تاكه ی ده بی ئه و پانه مه ره
له سه ده ی گورگان وا بی سه روا بی
له م سه رده مه دا می گه لی بی شو ان
وهك ئه و شیعره یه كه بی سه روا بی

* * *

پیری زهنگی کی سامناک لی ده دا
باوه شی گی ورم بیرده خات هوه
گورگ نه وه نده سه رقالی کوردم
نه یه شت س و دیکه م من له کاته وه

* * *

مه رگی کی نا کاو چاوه پیم ده کا
نه پوژی دیاره و نه ساته وه ختی
چاره نووسی من له ده ست گورگایه و
هه رده م له جه نگام له گه ل به دب ه ختی

* * *

ئەو ھەندە گە پام بەدوای گورگدا
باسك و تەلان و كەژوكیو ئەما
بەنیو دړك و دال گوزەرم دەكرد
لەشوین پیکانما خوین بەجی دەما

★ ★ ★

لەچاوی مندا دنیا زۆر پەشە
پەنگەکانی تەر ناخوینیتەوه
هەموو وینەکان وەك گورگ پەشن
پەش لە دەما دەبریسکیتهوه

★ ★ ★

كاتی دەمەوی بەرەو خۆر بچم
گورگیك دەبینم سەرەری دەگری
بۆهەرلا برۆم دیتەوه پیشم
وەكو ئەهریمەن یەخەم پی دەگری

★ ★ ★

باران كیلگه كان ده خوینیت هوه
دهزانلی کامیسان به ره کت داره
وهك باران سهرم ده به خشم به خاک
نهك وهك نه و گورگه ی خاک لی بیزاره

★ ★ ★

هر چوار قوژبنی دنیا بگه ری
درنده ی وهك نه و گورگانه که من
گیانی شه رانگیز هر له خویمان دی
بو ناینده شمان هه همیشه خه من

★ ★ ★

وهك باوکه ئاده م که وتمه غوربه تی و
دنیا ی بی وه فا به من نامویه
له گهل گورگدا هه رده م له جه نگم
پیاوی ناو جه نگیش هر ره نه چه رویه

★ ★ ★

دنیام لهوهی که سهگی برسی
وهکو گورگی هار پهلامار نادا
سهگی بهوهفا له غهفلهتیشا
خاوهنهکهی خوئی قهت ئازار نادا

★ ★ ★

ئهو رهشهبايه هینده بهههیزه
کاتی ههلهدهکا گول دهژاکینئ
گولیش وهکو مهر شپرزه دهبیئ
کاتی که گورگ دهمی بو دینئ

★ ★ ★

گهردهلوولیکی هینده سهخت بووی
سهدان بالندهت بی هیلاننه کرد
گورگ ئاسا بووی لهپهلاماردان
میگهلت ویلی ئهوه کهژانه کرد

★ ★ ★

لهژیر تارمایى باالى هه وه وه
خه ریکه ریڭگای خۆم لى ون ده بى
ریڭگایهك به نیو گورگاندا بروات
مه ترسى یه كه ی هه ر بو من ده بى

★ ★ ★

چه لى زستانه و کى وه به ره زه کان
سه ریان بزربوو له نیو هه وه وه
گورگ ناویرى سه رى ده ربینى
به رانبه ر پیاوى ئازاو به وه وه

★ ★ ★

چه خماخه ی هه ور بروسکه داوى و
جار جار پوناکی ده داته به رپیم
ئه و پوناکی یه بو ئه وه باشه
ده زانم گورگ چه ند نزیکه لیم

★ ★ ★

له جياتى بزەو خەندەو پيکەنين
قوولايى ناخەم پەره لەگريان
کاتى رۆخسارى گورگ دەبينەم
لەداخان دۆلم دەبىى بە بريان

★ ★ ★

بەقەد قورسايى ئەو کەژوکيۆه
ئەرکەم گرانەو خەم لەدۆم بارە
لەنيوان گورگ و حەپەحەپى سەگ
خواردن و خەوم وەك ژەهرى مارە

★ ★ ★

وەرن سەهیرکەن ئەم دارسەتانه
گورگ هیلانەى تيا کردووہ
شوانيش لەپرخە پرخى خەودايە
بى ناگا دەلێى تەرمى مردووہ

★ ★ ★

ئىۋارەيىھەكى دەمە ۋە پىۋايزەم
گورگ ھەزدەكا كە زوو شەۋدابى
بى تىرس بىخىزى بۇئاۋ مىگەل ۋە
شۋانى خەۋالۋوش ھەر لەخەۋدابى

* * *

بالئى دەم دىۋون بەئاسمان ۋە
دەنىشتن لەسەر درەختى بەرز
لەترسى گورگ نەيان دەۋىرا
بۇ دانەۋىلە بىنە سەر ئەرز

* * *

من چۇن بتوانم گورگ بىكىم
لەكاتىكا من لەسەرە مەرگام
خۇرى تەمەنم لە ئاۋابوونەۋ
دەستى ئەجەل ۋا دەدا لەدەرگام

* * *

كۆرپەكەم ھېشتا پىي نەگرتوۋە
ھەزاران دېك دەخەنە بەر پىي
ھەتا نەتوانى چاك تەكان بىدا
گەر گورگ ھات و نزيك بوۋە لىي

★ ★ ★

ئەستىرەى ئاسمان نوقمى ناو ھەورن
تريفەى مانگىش كزو بى تىنە
بۆيە تارمايىك لىدور دىباربى
نازانم بەردە يان گورگە شىنە

★ ★ ★

تۆزوغوبارى بەرپىي ئەسپەكان
ۋەكو گەردەلوول لىدور دىبارە
يان ماراسۋنە بەدۋاى گورگ دا
يان كەژاۋەى شەر بەرەو پرووى شارە

★ ★ ★

كۆشك و تەلارى زىپر بۇ بىكەن
دلم ھەر لەلای كانى و روبرارە
ئاخ بۇ ئەو رۆزەى گورگ نەمىنى و
تير بنووم لەبن ئەو دارچنارە

★ ★ ★

ئاي چەندەزدەكەم لەم سەردەمەدا
رۆزگارم كورت بى و درىژبى شەوم
بچمە ئەشكەوتىك گورگى لى نەبى و
تارپۆزى مردن بۇخووم بخەوم

★ ★ ★

مىن لەباوشى ئەشكەوت نەبى
لەھىچ شوينى تر ئوقرە ناگرم
گۆچان و شمشال دەگرمە دەست و
گەر گورگ نەبى سەگ بۇ راگرم ؟

★ ★ ★

سه گیکم هه بوو سه گیکی سپی
بو راوی گورگ پلینگ ئاسابوو
له بهر هه لمهت و نرکه و چه په چه پ
ده عبای دارستان هه مووی تاسابوو

* * *

له نیو نه شه کوهوت دیمه دهره وه
ته ماشا ده کهم به فرو بارانه
ده بی گورگ بی دهنگی بیته گویم
یاخود گه شه ی باو هازه ی دارانه

* * *

تو داوای میوهی سه وزم لی مه که
من دره ختیکم گه لام وهریوه
بهر له وهی میوهی سه هرم پیبگا
گورگ به کالی شیله ی مژیوه

* * *

ئەودارســــــــــــــــتانه بــــــــــــــــاش بېشــــــــــــــــكنن
نەوھەك گورگيــــــــك خۆي لىــــــــ حەشاردابى
تامى ئازادى ھەركىز ناچىيــــــــن
ھەتا مەترسى گورگتــــــــان مابى

★ ★ ★

كەوتوو مە گۆمى بىرو ئەندىشەو
خەيالى گورگ سەرم بەرنادا
ئەوھەموو بىرو دەردو حەسەرەتە
تەمەنى جوانىيان بىردم بەبادا

★ ★ ★

رەوھ گورگيــــــــك وا لــــــــەنيو ئەشــــــــكەوتە
مىش تەزىوم لەبەر سەرمادا
دەمەوى بىرۆم بۆلايەكى تر
بەفرى رېبەندان رېگەم بەرنادا

★ ★ ★

گەر ئىمە ۋەكو مەر نەبوينايە
ئىۋەش نەدەبوون بەۋ گورگە درە
گۆشت و ئىسقانمان بى ترس دەخۇن
بۆيە ۋرگتان ھەمىشە پەرە

★ ★ ★

ۋەكو ئەۋ گولەى لەچل بۆتەۋە
ئومىد لەدلما كەوتە خوارەۋە
گورگ دەمى لە زامم دەژەنى و
منىش رى دەكەم بەئازارەۋە

★ ★ ★

ژيانى دنيا ھەر يەك نەفەسە
ئىتر ئەۋ كۆشك و تەلارە بۆچى
گورگىش نەتخوئا ئەجەل دەتگاتى
گرمى ناۋ بەردىش دىت نۆرەى كۆچى

★ ★ ★

وہکو مۆمیکى كز بسوتى وام
بہ ہناسہیەك دەكوژیمہوہ
من لە دەست گورگ پاكە پاكەو
ئەویش خوێ نزیك دەكا لیمەوہ

★ ★ ★

تەواو بیزارم لە دەستی گورگ
چۆن گول بیزارە لە دەست رەشەبا
درەخت و زریان گورگ و پانەمەرپ
لەگەڵ یەكتری قەت نابن تەبا

★ ★ ★

دەست لەنیو دەستی درەخت دەنیم
زریان ناتوانی پیم پی لەق بکا
ترسی زریان و گورگم زۆر دیوہ
زۆریش ئەشکی خوین لە دیدەم تکا

★ ★ ★

لهو بيابانهدا رېم لى گؤراوه
بهرى بهيانيم تاريك و لىله
بههر لايه كدا ههنگاو ههلبينم
گورگى درنده به دوامدا وىله

* * *

گيانى شهرانگيز له جهستهى مروؤف
وهكو گورگى هارخوى نيشان دهدا
له گورگى دوو پى زياتر بترسن
ئىسقانىش دهخوا لهم كىلگانهدا

* * *

بهرى روناكى لى گرتووم گورگ
خوى داوته بهر دهرگاو په نجه رهم
له نيو گىژاوى فرميسك و خويندا
به گهنجى سى بى بووه ئهم سه رهم

* * *

هه ئېسستەكانم وەك شمشالى شوان
باسى سەربوردەى پېر ئازار دەكەن
ئەوئەندە زانىان لەخۆ گرتوو
بىاندىۋىنى ھەر ھاوار دەكەن

★ ★ ★

بىرىنى جەستەم بۇسارېژ مەكەن
بىرىنى گەورەم لەھەناو دايە
تا بەبەر دەمما گورگ بى و بچى
چۆراۋگەى زامم كۆتايى نايە

★ ★ ★

كانىلەيەكى سەر رېگا بووم و
رېبواران پۇل پۇل دەھاتنە سەرم
لەوھتى گورگ دەمى تى خستووم
لىكئاۋى گورگ دەروا لەبەرم

★ ★ ★

ئەوھەموو خەلگە گىرودەى گورگەو
لەبەردەم گورگ بەچۆك داھاتوون
ھەموويان خاوەن ئەسپ و شمشيّر
بەلام بىى ورەن ئاوا راھاتوون

* * *

چەندىن سائە من تەگان دەدەم و
بەوھىوايەم خۆر بگرمە باوھش
بەلام كە گورگ دەبىتسە چاوساغ
دەمخاتسە ئىامىز تارمايەكى رەش

* * *

وھك ئەو قەرەجەى كە بىى لانەبىى
چك چك دەلەرزىم لەبەر سەرمادا
خەلگىنە ورياي مائەكانتان بن
گورگ پەيدابوون لەنەوھى مادا

* * *

شوره‌ی مال‌ه‌کان باش قایم بکهن
دهرگا له‌گورگ مه‌خه‌نه سهر پشت
ئه‌و گورگه‌ی ئه‌م‌رۆ که‌نه‌فته بووه
خوینی هه‌زاران بی تاوانی رشت

★ ★ ★

کاتی که چاوم ئه‌نیمه سهر یه‌ک
گورگی دێرینم دیته‌وه به‌رچاوا
موچ‌پرکه‌و ته‌زوو به‌ له‌شما دادی
ده‌تویمه‌وه وه‌ک به‌فری به‌ر هه‌تاو

★ ★ ★

گه‌لای ته‌مه‌نم وشک و سیس بووه
زۆری نه‌ماوه بکه‌ویتته‌ خوار
له‌ده‌ستی گورگ و سه‌ده‌ی دیوه‌زمان
گیانی په‌رۆشم بی‌زاره‌ بی‌زار

★ ★ ★

زۆرلەمىڭز بوو من ھاوارم دەكرد
ئەو ھەموو گورگە لەكۆي دىن بۆمان
بەلام كە سەيرى ناوخىلم دەكەم
گورگ دەبينم لە نەوھى خۆمان

★ ★ ★

خودا لەزەوى مرۇقى دانا
بىيىتە دادوهر دادىش بەرپاكا
بەلام مرۇق بوو بەگورگى برسى
وختە دارو بەرد لەدەستى راکا

★ ★ ★

رەوھ پەپوولەي خەيال و ھەستەم
چىمەن و گولزار دەكەن بەلانە
دەزانن گورگ ناچىتە گولزار
جىي ئەو ھەمىشە باسك و تەلانە

★ ★ ★

بۆھەر میڭەلیڭ شوانیڭ بەس نیە
دەبی ھەمووتان ببن بە شوان
لیشاوی گورگان ھیندە زۆر بووہ
بەری ناگیری بە یەك و بە دوان

★ ★ ★

دەستی بەخوین سور لەنیو خەلگدا
ھەردەم دیارەو قەت بزر نابی
دەستیڭ بەخوین بی وەك لەپی گورگ
بو بربین باشە گەر ھی پاشابی

★ ★ ★

بەئاهم وەختە ژینگە گر بگری و
نەفس نەمینی لەنیو ھەوادا
تادوینی لەگەل گورگ شەرم بوو
ئیمرۆكەش لەگەل پیاوی گەوادا

★ ★ ★

ههزاران كانى و كاريزى تهنه قيو
له گهل ههزاران جوگه لهه و روبار
گورگ نه وهنده گلاوى كردن
به ناخ و گهرووى خاكدا چوونه خوار

* * *

به ناوازيكى زور چه زيننه وه
مه ليك دهخوئينى له سهه ر داره وه
له ترسى گورگ رهنگه نه ويړى
بو كه نارى ناو بيته خواره وه

* * *

نه وه دره ختانه بو دائه پاچن
كه جى هيلانهى سهدان بالداره
به دهسه تيكه وه وهك رنهى گورگ
هه له دهوهرينن گه لاي نه وه داره

* * *

رەنگە بېرسىن لەۋەرزى بەھار
گەلەي ئەۋدارە بۆھە ئوۋرەيۋە
چۈن لەبەر گورگ من شەلەزاۋەم
ئەۋىش لەترسى زىيان تۆقىۋە

★ ★ ★

چونكى گول رۆيى بەسەرچوو بەھار
گولزارىش جوانى جارانى نەما
ئەۋ لالەزارەي جىيى بالئىدان بوو
ئىستاكە گورگ لىيى دەكا سەما

★ ★ ★

چونكى گول رۆيى . قات و قىرى ھات
بۇنى گولزارىش نەما لەم ناۋە
ئەۋ دارستانەي شىر خودانى بوو
ئىستا گورگ خۆي لى مەلاس داۋە

★ ★ ★

ئەوھەموو گول و نىرگىزە جوانە
شەونەم لەچاويان وشك بۆتەوھ
گورگ ئەوھەندە تىكى شىلاون
رەش داگەپاون رەنگيان چۆتەوھ

★ ★ ★

بەرى ئاسمانى گرتەوھەوھ
بۆيە تارمايى دىيەي داپوشى
تارمايى گورگ و تارمايى مەرۇف
ھەردوو تالوم پىكەوھەوھ نۆشى

★ ★ ★

ھەورىكى نەزۆك بەئاسمانەوھ
نەكۆچ دەكات و نەدەشسبارىنى
گەر ھەور بەرى پوناكى بگرى
گورگ بى تىرس پەلامار دىنى

★ ★ ★

تەنھا سىس بوونى گولەكان نەبوو
ئەم وەرزەى تووشى گەلاپىزان كىرد
كە گورگ ھات و گەراى خوۋى دانا
جوانى بەھارو بىزەى سىروشت مرد

★ ★ ★

تا دل بەتەماى ئەو گولزارەبى
خونچەيەك تىيدا شكوفە نابى
لەسايەى گورگا ئاواتەخووزم
خوۋرى تەمەنم خىرا ئاوا بى

★ ★ ★

خۆم داودتە بەر رەيئەى باران
ھەتا لەسەرماى بەفرانبار پابىم
گەر بەشوۋىن گورگا بەفر بشىلم
لەگو نەكەون پەنجەى دەست و پىم

★ ★ ★

ئەو ھەندە دەم لە زامم مەژەنن
با سارپژ ببن برینەکانم
چەندین سالە من لەگەڵ گورگدا
سەرگەرمی شەری مان و نەمانم

★ ★ ★

سەیری غوربەتی ئەم گوندە دەکەم
دەرگای مائەکان گشت داخراون
دەبێ لەگورگ خو بەپارێزن
یان لەبەر زریان وا پەشوکاوان

★ ★ ★

وەک گورگیك دەمی لە کەلاک نابێ
وا بوونی خوین دی لە ھەناسەتا
لاشەم وەکو مۆم کزکز دەسووتی و
خۆی ناگری لەبەر گری مەینەتا

★ ★ ★

من بیگومانم که سهری پرشت
له بهر ئەندیشهی گورگ سپی بوو
ئەو حەزە جوانەیی که لە دلتابوو
لە تاقی لاوی تووشی کپی بوو

★ ★ ★

ئۆقرەو ئارامی (ئەیوب) م نیە
بەرانبەر گورگ خوگریم تاکە
کە ویلەم بۆتە کوورەیی خەفەگراو
خودایە ئاویک بەو ئاگرە داکی

★ ★ ★

ئای لە ورۆژانەیی که بی شمشیربووم
لە نیۆ ئەشکەوتان خۆم حەشار دەدا
سەگیکیش نەبوو پاسەوانم بی
هەربە بەرد گورگم پەلامار دەدا

★ ★ ★

ئۆقرەو ئارامم لى ھەلگىراو
رەشەباو زىيان يەخەم بەرنادەن
وەكو گورگى ھار مەبەستىيان وايە
رەنجى چەند سائەم ھەمووى بەبادەن

* * *

لەدنيايەكى پىر لەگورگىدا
ھەموو رىگاگان بەترس و لەرزن
لەنيو ئەو ھەموو رىچكە زورانە
تەنھا رىي سەخت بۆ لوتكەي بەرزن

* * *

بەرەو ئەشكەوتىك ھەنگاوم دەنا
گورگ بەش وىنم نائاش نابوو
سەگى مالى مير شوين پىي ھەلگىرتم
ئاخ بۆئەو سەگەي كە بى وەفابوو

* * *

بوئەومنالئەى گورگ خواردى
ئەشكى زۆرم رشتت لەچاوهكانم
مەرگى ئەوانەم بەبىر دىتەوه
لەگياندان سەريان نابوہ سەر پانم

★ ★ ★

سەرم سەبەتەى پىر لەخەيالئەو
لەنيو گىزاوى خەيالدا دەزىم
خەيالئى گورگ خەيالئى مەرگ
نەفرەت لەورۆژە رەشانەى كە دىم

★ ★ ★

ئەو كەئبە پيسەى كە گورگ لىيىدام
زامەكەى قسول بوو گەيشتە گيانم
وہك ئەسپى زامدار تەكان دەدەم و
وہختە بگەمە كۆتايى زيانم

★ ★ ★

لهسه رابيكام ههتا چاو برکا
بهس گورگ دياره بهبهه چاووه
خه و بهديمهني جوان جوان دهبينم
ديمهني كاني و تاڤگهي ئاوهوه

★ ★ ★

درهخت وايه گهر بهریش نهگرئ
خۆ سي بهرهكهي فينك و دلگيره
بهلام مروقي بي بههروه عهقل
بي سوده وهكو گورگيكي پيره

★ ★ ★

كاتي دهچمهوه زيدي باپيره
شته جوانهكان دينهوه يسادم
مهتاره و گوچان گورگ و چهپهي سهگ
بهيادي ههموو يادهكان شادم

★ ★ ★

لەبن سەيبەرى ئەم دارچەنارە
سەرم بەتاشە بەردىك كەردووە
گورگ ديار نيهو دنيا هيمنه
پوژی وا خوشم رانە بواردووە

★ ★ ★

گەرتەرسى گورگى دىرندەم نەبى
حەزدەكەم بەنئو دارستان رابە
گەر بست بەبستى شى بەكەمەو
لە جوانىهكانى هيشستا تير نابە

★ ★ ★

هەتا نىگەى تۆ لىل و تارىك بى
گورگيش لەدەرگات دىنە ژوورەو
تۆ دەرگەى دلت والا كەردووە
چۆن پيشيان دەگرى لەس نورهو

★ ★ ★

خوزگه نهینى ئەهەم دەزانى
كە گورگ بۆچى ھىندە زۆرخۆرە
بۆ بەنىچىرىك تىنۋەتى ناشكى
زگى ئەم و ئەو دەدرى بەمچۆرە

★ ★ ★

زۆرجاران گورگ رېم لى ون دەكا
زۆرجارېش بۆخۆم رېم لى ون دەبى
لەترسى تۆيسە رى گۆرى دەكەم
وختە لەداخت جەرگم كون دەبى

★ ★ ★

ئاخۆ كەى رۆژىك جەستەى تەزىوم
لەبەر ئاگردان گەرم بىتەهە
تارمايى گورگ و ترس و دوودلى
لە ژوورەكەمدا برەوئەهە

★ ★ ★

من له ناکامی خو له بیرکردن
لهم دیمه کاره تهنیا جیم او م
وه کو که و به سهر بهرداندا دهرؤم
تا گورگ نه یهن به شوین ههنگاوم

* * *

رؤژ نیه که هوا هه والیکی رهش
له دهرگام نه دا وه کو ره شه با
هه والی گورگ و که لبه و توقان دن
ئه و زینه تاله خو زگه هه ره نه با

* * *

هه تا سه که که م وا خه والوو بی
گورگ به دهرگای مالم به رندا
زسه تانه و زریان گه گه گه دئ
گیانم ته زیوه له نیو سه رمادا

* * *

دهستم له گه لای دره خت داوه
له نهرمی وه کو ئاوریشم وایه
گه ترسی گورگ له ئارا نه بی
بهرئهم سیبهره بهه شتی خویه

* * *

ژیانم به ره و کو تای دی ده چی و
کاروانی ته من تیپه ری به ژان
له نیو گورگاندا سهرم سپی کرد
سهرم پر ته مه وه ک لوتکه ی که ژان

* * *

زور دنیانیم نه و خشه خشه
خشپه ی پی گورگه یان گقه ی بایه
ده بی هه میشه شمشیر به دست بم
له وه تی من ههم ژیانم وایه

* * *

چاوهپى ئەوھم كە رۆژىك دابى
ئەو گورگە رەشەم لەبەرچاۋ ون بى
تىرو كەوان و شمشىر بۆچى يە
ئەم شارە گەورە كە ھەموۋى ژن بى

★ ★ ★

ئەو گورگە پىرە بە تەنھا نىە
رەوھ گورگىكى گەورەى لە پشەتە
كـوورەى دەروونم لرفـەلرفى دى
بۆ ئەومنالەى بى سەرپەرشەتە

★ ★ ★

وھك ئەو ماسى يەى بۆ لەتى ھەوير
دەمى لەنووكى قولابدا گىربى
رەنگە ئەو كۆرپەش بۆلەتە نانىك
بەدەستى گورگىك مات و ئەسىربى

★ ★ ★

ئای چهن چه زده کهم له به هاریکا
جه ستم بده مه بهر لیژمه ی باران
ههتا له گورگ پاک ببیت هوه
وه کو سه هوزه گیا وهک گه لای داران

* * *

مه لیکى برسی له سه ره ئهم داره
زۆر به حه زینی وا هه لکورماوه
له چاوی گورگ خوئی شار دۆته وه
ننازانى گورگ دى له کام لاره

* * *

به هار پایزی هه اتوه به گزرا
یان وشکه سهاله وه لا زهره بووه
وهک نهو میگه له ی گورگی له ناو بی
دارستان تووشی هه زار دهره بووه

* * *

بەرلەھەھاتنى گورگ بو ئیره
دارستان ھەمووی میوھو ھەنگوین بوو
ھەناسەت دەداو ھەناسەت دەمزی
بوون و بەرامەى گولى رەنگین بوو

★ ★ ★

باران گیانى خوۋى دەبەخشى بەخاک
تا گیان بیتهو ھەبەر گیادا
شوانیکیش نیھە گیانى ببەخشى
تا شەرى گورگ لەئیمە لادا

★ ★ ★

نازانم لەنیو ئەم دارستانە
سایەى كى بکەم بەچەترى سەرم
كەسێك شك نابەم شمشیر بەدەست بى و
لەترسى گورگ ھانای بوو سەرم

★ ★ ★

هەر ئەو دەستانەى نەمامیان دەچاند
ئىستا درەختى پى دەبرنەو
وەك رەو گورگىك كەوتبىتە ناومەر
لەسەر نەخشەدا دەیان سەرپنەو

★ ★ ★

كە دارو درەخت رىشەى داكوتتا
مروڧ ھەئستا تەورى دروست كرد
بەلام كە گورگ ھاتە دارستان
ھەرئەو مروڧە كرنۆشى بو برد

★ ★ ★

كە ھەپەى سەگ و لوورەى گورگ دى
لەخەوى غەفلەت زوو بەئاگا دىم
لەنيو ژىلەمو و بلىسەو گردا
لەژىنگەى ناساز خەرىكە رابىم

★ ★ ★

لوورەى ئەوگورگە ھىندە نزيك بوو
سەرى لەدەرگا پى ھىنامەدەر
چ رۆزگار يىكى پىر لەئاشوبە
ناتوانين بىژين بى نيزەوخەنجەر

★ ★ ★

وا جار يىكى تر ھەورو تەم و مژ
دەيانەوى خۆر بزرگەن ليمان
ھەتا تار يىكى رىگاگان بگرى و
گورگى درندە بينە سەر ريمان

★ ★ ★

بەرەو بەرزايى ھەنگاو ھەلدىنم
گەر گورگيش ھەبى لەسەرەر پىما
لەوتەى من ھەم لوورەى گورگ دى و
دەنگى نەبراوہ ھەرگيز لەگوپما

★ ★ ★

گەر بەم دەستانەم گۆر ھەئېكەنم و
بۆخۆم دريژبەم لەنيو گۆرەو
لەبەردەم گورگا بەچوڭدا نايەم
تف لەچەماوەو سەرى شوۆرەو

★ ★ ★

شوانىكى نەفام مەترسى ترە
لەگورگىك كەوا لىت دانووسابى
دەردى نەفامى بىئەئازترە
لەزامىكى قوول كە لەشەتابى

★ ★ ★

بى مروەتى شوان وەھاي كەردووە
كە ژينى ئىمە سۆزى تيانەبى
بۆرەجمكردن باشە ئەو ژينە
كە لەگەل ژينى گورگ جيانەبى

★ ★ ★

وا دلرہق مہبہ ئہی شوآنہکہمان
دلرہقی تویہ لہدنیا باوہ
ئیمہ مروڤین توڤش گورگ ئاسا
وا دەمت لہنیو برینمان ناوہ

★ ★ ★

من وہکو وروبار تہکان دەدہم و
کہناری خوّم لی بزردہبی
کہناریک بہپی گورگ تہنرابی
وہکو یوتوپیا باشترہ نہبی

★ ★ ★

پاوچی ئەوہنئدہ ئازا نہماوہ
شمشیر لەشان و گیان لەسەر دەست بی
دەست لەبالئندان بپاریزیست و
سوراغی سہری گورگی مہبہست بی

★ ★ ★

سەداو حیلژنی ئەو جوانە ئەسپە
لە قاسپەى كەوان گەلیك خوشترە
گورگیش ناتوانی تخوبی كەوی
چونكه لە پلینگ زۆر بەجۆشترە

* * *

ئەو رەوہ گورگە لە دەم كەنار بی
رەوبارو كانی هەمووی پیس دەبی
لەناو هەر میرگیك خو بگەوزینن
گول و گولزاری هەمووی سیس دەبی

* * *

خۆری ئاسمانم لی دیار نیە
وئەووە لەنیو تەمتومانى چەر
لەترسى گورگ و زریان و بەفر
بەلەشما دادی تەزووی ساردوسەر

* * *

کاتی شنه‌ی با لهده‌رگام ددها
دل وه‌ک و نی‌رگز ده‌گه‌ش یته‌وه
به‌لام که ده‌نگی گورگ ده‌بیستم
خونچه‌ی ئاره‌زووم ده‌پوکیته‌وه

* * *

ئه‌وه‌نده به‌فر له‌رووم پ‌ژاوه‌و
به‌دوای گورگ‌دا به‌فرم شیلاوه
ئیس‌تاش به‌ری پیم شه‌قارشه‌قارن
ورده برینیان هه‌رتی‌دا ماوه

* * *

ده‌روازه‌ی شاریان له‌روو داخستم
چونکه ده‌زانن په‌یامم پییه
به‌دل هه‌زده‌کن گورگ بمخوا
تا بویان نه‌بمه چرای ئه‌و رییه

* * *

گلیئەى چاوم وەك دوو دلۆپە
بەسەر گۆناما هاتنە خوارەو
لەگەل گورگدا ژینم بەرپکرد
بەدئیکى پەر لـه نازارەو

* * *

لەسەر و بەندى خۆر ئاوابووندا
كۆمەلە گورگىك لـه نزيك لادى
خۆيان لەمىگەل دانوساندوو
چاوەرئ دەكەن هەتا شەوادى

* * *

من ترسیكى زۆر هەست پیدەكەم و
دەزانم گورگ كەوتۆتە ناومان
هیندەى چاوەرئى شوانىكى تـربین
وەختە هەلۆەرئ گلیئەى چاومان

* * *

وہك ئەو رېبوارەى كە بى پىلاو بى
تو بەترسەو ھەنگاۋ ھەلدىنى
دىارە مەترسى گورگت زور دىو
بۆيە بەگومان رېچكە دەشكىنى

★ ★ ★

من پى بخەمە سەرھەر رېگايەك
پاش چەند قوناغىك دەبىتە دوورپان
لە ھەردوو رېگاش دەنگى گورگ دى
گوپچكە كەر دەكەن بە لوورە لوورپان

★ ★ ★

زووبى يا درەنگ ئەمرو يا سبەى
دەبى تەنگە بە گورگ ھەلبەستم
لەم دى بو ئەودى راوى بنىم و
ئاسودە بى خەيال و ھەستم

★ ★ ★

لهگه ل گورگدا سه بردهم زوره
يادگار يه كانم قهت له بير ناچن
كه لبه و چر نووكم كه دينه وه بير
وه خته وهك درك له دلم راچن

* * *

لي ره خه ريكه خوين سه ران ببا
ئه مانهش هيشتا هر تينووي خوين
له جياتي شه راب خويناو دهنوشن
به زماني گورگيش خه لك دهدوينن

* * *

له داخي گورگ سه ري خووم هه لگرت
به دهست خووم نه بوو كه وتمه غوربه تي
له چلي هيووا به ربووه دهستم
وا گينگل ددهم له نيو مهينه تي

* * *

له پیده شته کان تا لوتکه ی که ژان
فرسه خ به فرسه خ هه مووی گه پراوم
جگه له ریچکه ی گورگ و ریوی دا
شیتیکی ترم نه دی به چاوم

★ ★ ★

سه رم سورماوه لهو که سانه ی که
به لووره ی گورگ ده که ونه سه ما
هیما ی جوانیان وا دزیو ده بی
ده ئیی هه رماسن له بهر دی ده ما

★ ★ ★

وهک گوئه گه نمیک که با رایژهنی
به لاداده چم وهه با بی هی زم
گوپالیک نیه بیگرمه ده ست و
خومی له گورگ پی بی پاریم

★ ★ ★

له جيئي نه وهه موو نه غمه و ئاوازه
گوڇچ کهم به لوره ی گورگ کرایه وهه
چاوم هه ئینا یه کهمین دیمهن
گورگ له چاوما رهنگی دایه وهه

★ ★ ★

یهک یهک چیراکان دانه گیر سینم
له سه ره پئی ئه وه کاروانسه رایه
گورگ ئه وه سه ره پئیانه ناگری
که سه ریان له نیو روناکی دایه

★ ★ ★

دهبی قاپوتی ئاسن بکهینه بهر
نینجا به نیو ئه وه جهنگه له پابین
گه ر هات و گورگیش په لاماری داین
به که ئبه کانی کاریگه ر نابین

★ ★ ★

نـازانم بۆچـى دله خورپه مـه
دلم له گه لـما هـه ردهم له جهنگه
به لام وهك جهنگى من و گورگ نا
جهنگى كه تابلى كـپـو بى دهنـگه

★ ★ ★

ئهو دره خته چهند گه لای پيوه يه
ئوهونده خهون له نيو دلمايه
خهونى واهه يسه وهك لووردهى گورگه
خهونى واش هه يسه وهك شنه ي بايه

★ ★ ★

شهو له خهونم دا گورگم راو ده كرد
دنيا ببوو به بهه شتى بهرين
له دم كـه ناران راده كـشـام و
سهوزه گياي نهرمم ده كرد به سهرين

★ ★ ★

لەبەر زریان و لرفەلر فی با
ئەو درەختانە چەن بەئازارن
ئیمەش بیزارین لەدەست ئەوانە
کە مەرۆفن و وهك گورگی هارن

★ ★ ★

وئیل و ئاوارە ی نیو جەنگە ئیکم
کە پری گورگ و ریوی فیلبازە
ئەستیرە ی بەختم هیئە کزبوو
وهك منالیک ی زەبوون بی نازە

★ ★ ★

من لەدەست گورگ رزگارم نابی
مەگەر مردن بۆم ببیتە چارە
یان سەرھەلگرم بۆ ئەو کیشوهرە
کە سەدان فرسەخ دورە لەم شارە

★ ★ ★

له بهر زریان و به فری ریبه نندان
ته و او سپی بوو قاپوتی بهرم
له ترسی گورگ وام به دیار میگهل
گهلای دار ده کهم به چه تری سهرم

★ ★ ★

چه ندین ساله من ریبواری ریم و
ده که ریم هوه به هه هه مان ری دا
به پیلای تهنگ ههنگاو داویم و
گورگیش له دوامه لیره و لهوی دا

★ ★ ★

رؤژنیه گورگیك له دایك نه بی و
دهیان مرو فیش نه چنه وه ژیر خاك
ده لاین نه و کاته دنیا تیک ده چی
که له سهر پشتی نه ما پیاوی چاك

★ ★ ★

به هر لایه کدا چاوان بگی پر
دهبینم گورگ له زیدم دایه
له سایه ی گورگ و گورگبازی دا
ماتمه می خیلیم کوتایای نایه

* * *

ههروه کو سیزیف هیوام کزبووهو
به که ئبه ی گورگ لاشه م کون کونه
ههتا چاوبرکا دهروانمه ئاسو
تروسکه ی هیوا له چاوم ونه

* * *

ئهو ریپوارانهش وهك ئهوانی تر
ریپیان ون بووه له ته م ومژا
له په ناوپیچی ئه و ریگایه دا
رهنگه گورگیکیان هاتبې به گژا

* * *

تا خوین له زامی ئیمه بچوړی
گورگیش دهبی فری کا وهك ئاو
خوین له لای ئیمه هیئده بی نرحه
پی پی لیده خشینین به چه کمه و پیلاو

★ ★ ★

شه ویکی ساردو پر ته متومانه
له په نجهره وه دهنگی دیته ژوور
دهنگی گورگیکه بو قووت ده گه ری
به لام نازانم نزیکه یان دور

★ ★ ★

شوانی ئەم گونده هیئده فیلبازه
مرؤفی زاناش به مه رده فرؤشی
له گهل ئیمه دا شین و زار ده کا
له گهل گورگیشدا گوشتاو دهنوشی

★ ★ ★

تۆ زۆرجار باسی گورگ و مهر دهکەى
بهلام خۆت گورگی و لهکهوئى مهردای
گەر بۆت ههکهوئى که ئیهم لى ددهدى
تۆ هەر ئهوهبووى که ئیستاکهش وای

★ ★ ★

لهنیو نهشکهوتیک خۆم چهشار داوه
(با) ی ئهوسه رانهش زۆر ساردوسپره
کریوهو زریان لهرووم ئهپرژین
چرینووکیان وهک ئهوه گورگانه دره

★ ★ ★

پهنجهم گه یانده زامه قووله کهم
بۆنى لیکای گورگی لى دههات
من هه رچهند له بهر گورگ رامده کرد
ئهو به رهو رووی من پى به پى دههات

★ ★ ★

تەنھا سىيىبەرىك بۆمىن بەس نىيە
دەبا چەترى تۆش بىيىتە سايەم
لەسايەى گورگا سىيىبەرم نەدى
ئىستاش گىرۆدەى ئەم رەشەبايەم

★ ★ ★

رەوہ گورگىك وا لەدور دىيارە
ئاخۇ سەربكەن بە چ دەوارىك
بەپىي گلاو و ھەنگاوى نەگريس
پىسى بخەنە چ گوندو شارىك

★ ★ ★

شەو لەخەونمدا گورگىكەم بىنى
دەمى لەزامى كۆرپەكەم نابوو
بەلام ئىستاكە خۇ خەون نىيە
وا لە خۇماندا گورگ پەيدابوو

★ ★ ★

گورگيک لهدورهى مالهم دهگهري
لهبهر دهرگامان تهپ و تۆز دهکا
دهمهوى داوى بىؤ بنيمهوه
رهشهبا تهونم لى ئالۆز دهکا
* * *

ههيوانيک نيه بچمه ژيريهوه
من ريبوارىکم لهبهر باراندا
گورگ هيلانهى لى داگيرکردوم
ويىل و ئاوارهم بهنيو شاراندا
* * *

لهناو ژوورىكى داخسراوهوه
لهترسى گورگ خۆم ههشارداوه
کهمىک روناكى نابينم بهچاو
خۆرى من لهنيو ههورا خنکاوه
* * *

ئەو رۆژانەم قەت لەبیر ناچنەوہ
کە لانەم پیری دوپشکو مار بوو
سەرم لەدەرگا دەھینایە دەر
تەماشام دەکرد گورگ دیاربوو

★ ★ ★

ھەزاران نەفرەت لەو چەرخە سپڵە
کە شکۆی داوہ بەگورگ و رپۆوی
شان وشەوکەتی کەر بەرز دەبی و
ئەسپی رەسەنیش بەد دەبی نیوی

★ ★ ★

رەوہ گورگیکی لەوز بەخوین بوون
خەونی ئیمەیان خستە ژیر پێوہ
ئای چەند خەمناکە ئەم رۆژگارەمان
قورساییی خەمی ھاوسەنگی کێوہ

★ ★ ★

خۆزگە ئەسپىك و دوو سەگم دەبوو
سۆراخى سەرى گورگم كردبا
تيراندازيكى ئىهوتۆ بومايىه
بەتيرى دەستەم گورگ مردبا

★ ★ ★

كە بازتان دەدا بەسەر جەستەما
واتان دەزانى من بەردە بازم
ئىوۋە وەك گورگ كە درپندەبن
بە چ كارىكى ئىوۋە بنازم

★ ★ ★

كە ھەور بەرى ئاسمانى دەگرى
تەم و مژىكىش رووم دادەپۆشى
گورگ وەك مىكرۆب بەربۆتە گيانم
گورگ وا تك تك خويىنم دەنۆشى

★ ★ ★

لەبەر پۆشنانای مانگی چوار دەدا
گورگ دیارەو دەجولیتەو
تا تریفەى مانگ بەسەر مەوەبى
هەرگیز ناویرى نزیك بىتەو

★ ★ ★

لەشەرى مان و نەمانى گورگ
چەندىن ئازىمان سەرى نایەو
ئەوان پۆشنتن بوون بەخۆلەمىش
گورگىش بوخەمى ئیمە مایەو

★ ★ ★

ئای لەو روژانەى كە پۆزى رەش بوون
زۆرىش بە سستى دەچوون بەرپۆه
ماجەراى گورگ زوو پىرى كەردم
ئىستاش كەنەفتەم كەوتووم لەجپۆه

★ ★ ★

دره ختی ژینم زەرد هەلگه پراوم
ناگه پیت هوه عومری بـابردوم
قولابی گورگ له پیم گیربووه
له بی هیزیدا وابزانن مردوم

★ ★ ★

له نیو ههزاران ههزار دهعبادا
لوورهی گورگ بی دهناسم دهنگی
جان هوه ریکی هیندە دزیوه
هەر له دورهوه دیاره رهنگی

★ ★ ★

زۆرله میژه من مهلی ئاواتم
کهوتۆته تۆرو بهندی گورگهوه
وامن دهنالم به دهستی دیلی
گورگیش دهنالی به دهست ورگهوه

★ ★ ★

تۆ چاك بزانە من خەنجەرىك نىم
بشىم بۆ قەدى ھەموو كەمەرىك
لەجياتى گورگ خەلك زامدار كەم
يان بىمە قەلغان بۆ ھەموو سەرىك

★ ★ ★

بەھىواى ئەوھم پايىز دابىت و
گەلا نەمىنى بەرپووى دارەوہ
ئەگەر گورگ ھات لەدور دياربى
پيش ئەوہى بگەينە بەفرانبارەوہ

★ ★ ★

لرفە لرفى (با) لەو شاخانە دى
يان لوورەى گورگە دىتە گويمەوہ
دارو بەردىشم لى بۆ بە گورگ
رۆزى نەبوو مەن بەسسىمەوہ

★ ★ ★

جریوہی مەل و قاسپەقاسپی گەو
سەداو ئاوازیان قاتی بووہ لیم
لەدەشت و کیو و چەم و روباردا
هەر لوورە لووری گورگ دیتە گویم

★ ★ ★

داد بوکەس نابەم ئەگەر بشەرم
هەر خۆم روو بە رووی گورگ دەبمەوہ
هیچ ئومیدیکم بەو شووانە نیە
وہک بەسالآچوو پیشەیی هەر خەوہ

★ ★ ★

پەنجەرەیی مائمان دەخەمە سەرپشت
با کزە بایەک بیته ژوورەوہ
ژووریکی خۆر تییدا رەنگ نەداتەوہ
وہک کونە گورگە وا لەدورەوہ

★ ★ ★

هه رگيز نه مديوه دوو په ره سي لکه
دوژمېني يهک بن يه کتر نه دوين
له دارس تانيک گورگ سه رداربي
بالنده کانيش دهنووک به خوینن

* * *

ئاگرېک له نيو خوینما ده سوتې
گروگپه که هی زور به نازاره
برينه که نام ساپړ نابينه وه
چونکه جي که لبه ی گورگيکی هاره

* * *

له نادياره وه هاتم به ره و ديار
ديارېش به گورگی ناشنا کرم
به ره و ناديارېش ده گه پرم وه
ژين توني ليک بوو پيدا رابردم

* * *

له بهر زۆربوونی گورگی درنده
هه هوری ئاسمانیش باران داناكا
كه نارهكانيش بووینه خو له مێش
پیاو دهبی به دوای سه پابدا راكا

* * *

له ژیر ئاسمانی بی هه هورو باران
خه ون ده بی نهم به تنوکی ئا
له سه پابیکام گورگ هاو پیمه
به رپیم ته ر بووه به رۆندی چا

* * *

با هه نگاهه كان بینه یهك ته كان
تا زوو سه ركه وین له هه هورازه دا
به رپچه کی گورگ و رپوی دا مه رۆن
ده خزین له سه ره ئه و به رده بازه دا

* * *

خەم وەكو كرم بەربۆتە دلم
وەك چۆن پوورەى ھەنگ شانەى تەنیوہ
رۆژ بە رۆژ خەمى گورگ زیاد دەبى
كى خەم لەگەل دەكا تەنیوہ

* * *

لەوہ تەى ھەين و خۆمان ناسیوہ
گورگ زال بووہ بە سەرمانەوہ
لەنیوان گورگى ئەم بەرەو ئەو بەر
شەرە کەئبەيە لەسەر، مانەوہ

* * *

گورگ خەمىكى قورسە لەدما
رۆژ لەدواى رۆژيش قورستر دەبى
بەخىلى دەبەم بەژينى قەرەج
لەوانەيە ئەو ئەم خەمەى نەبى

* * *

شەو نىيە كەمەن پەرىشان نەبەم و
وہك تەونى ئالۆز تىك نەچى ژيانەم
گۈرگىك لەدلما كەف و كوئىيەتى
وہك گورگىكى ھار بەربۆتە گيانەم

★ ★ ★

لەگەل ئاپۆراي گورگ و رپويىدا
ئەوہندەم سەودا سەرى كىردووە
بۆ خۆپاراستن لەو درپندانە
پەنام بۆ سەدان قاپى بىردووە

★ ★ ★

گورگانە دەژىن گورگانە دەخوون
گورگانە خۆيان لىك دەكىشەنەوہ
ئەو ھەموو گورگە لەسەر سفرە بى
دەبى ھەندىكىيان كاسە بلىسەنەوہ

★ ★ ★

من دوزانم که چه خماخه‌ی وشه
کاریگه‌رتره له تیرو کههوان
به‌لام لای گورگ جیاوازی نیسه
چ وشه‌ی دزیو چ وشه‌ی جوان

★ ★ ★

له‌گهل ئه‌وه‌دام دوا‌ی ریبه‌ندانیش
به‌فر بباری و پر گوندوشاری
بوئه‌وه‌ی له‌سه‌ر پشتی ئه‌و به‌فره
ئه‌گه‌ر گورگ هات ریچکه‌ی دیاری

★ ★ ★

دارستانیکی چهن کش و ماته
بو گورگ بوئه‌ته نارامگه‌ی شه‌وان
ئه‌و گورگه‌ش وه‌کو ریوی فیلبازه
قته‌ت ناکه‌وئته به‌ر تیرو کههوان

★ ★ ★

تۆ ھەرچوار دەورت تابوت و مەرگه
بهلام خو ھەرگیز ھهستی پی ناکه
مادام شوانیکی دهستت لهرزۆکه
لهدهستی گورگ دهبی ھەر راکه

* * *

له نهش کهوتیکا دورم له گورگ
گویم راکرتووه له بلویری شوان
بوؤ باسک و دۆل تهلان دهروانم
چاوم تیرنابی له دیمهنی جوان

* * *

بای نه و کهژانه کاتی ھه ئیکرد
خهون و خه یالی منی تیا ون بوو
خۆزگهی من کهوته دهمی گورگه وهو
وهک یاقوت نوقمی دهریای بی بن بوو

* * *

لهسه ر كالاوى كهژيك دانيش تووم
(با) شه پۆل دهدا له تهلى ههستم
چهن له ره شه باو زريان بي زارم
به لوورەى گورگيش سه د هينده پهستم

* * *

له پر كه و ته مه داوى گورگه وه
چهن ته كان دهدم رزگاريم نابى
شمشال و عه ساو مه تارەم دانا
بو ئه وهى دهستم له شمشير رابى

* * *

من نه زانى وه منالى ساوا
ئه وه نده عه شقى تىروكه وان بى
كاتى گه ورهش بوو له گه ل گورگدا
هاموشو بكاو متوى ئه وان بى

* * *

پیش ئهوهی گورگ بگاته سه‌رمان
که مه‌رتوند که‌ن و له‌خه‌و راپه‌رن
با زامیکی تر له‌جه‌سته‌م نه‌بی
برینی کۆنم هیشتا هه‌ر ته‌رن

* * *

خونچه‌ی دله‌که‌م به‌ره‌و سیس بوونه
خه‌میش وه‌کو هه‌نگ ده‌میان تیناوه
زامیک که‌ گورگ که‌لبه‌ی لی‌دابی
قه‌تماغه‌ ناگرئ و هه‌رده‌م خویناوه

* * *

تۆ بۆ یاقوت و مه‌رجان ده‌گه‌رپی
که‌ له‌ژیر ده‌ریاوه‌ قوولایی ئاوه
منیش ده‌گه‌ریم بۆ ئه‌و بزهی‌ه‌ی
سه‌ده‌می گورگه‌و لی‌مان دزراوه

* * *

بە لوورە لووری گورگەوہ دیارہ
شار ماتەمینی لەخۆ گرتووہ
ئاگریک لەنیو گیانما دەستوتی
گروبايسەى بەخوین ھەلبووہ

★ ★ ★

من بەو ھیوایەم کە رۆژیک دابی
خۆر دەربکەوئ لەنیو ھەورەوہ
گزنک ببەخشی بەو جەنگەلانەى
بوونەتە مۆلگەى گورگی گەورەوہ

★ ★ ★

لەو مەملەکەتە گورگ زۆر بووہو
کەسیک دەست نابا بو تیرو کەوان
منالی ساواش ئوقرەى نەماوہو
خەونى ترسناک دەبینی شەوان

★ ★ ★

لە مەملەكەتى گورگ و پړوى دا
گشت رۆژه كانم بەرپكرد بە جەنگ
لەنيو ئەوه موو شەپه كه ئېه دا
ولاتم بۆته گۆميك خويى مەنگ

* * *

من دەزانم كه هـونراوهى سـپى
دەبى هـەر باسى گورگى رەش بكا
هەزاران نەفرەت لەو هـونراوه بى
كه باسى زولف و چاوى گەش بكا

* * *

خۆزگە دەمتوانى لەنيو باخى ژين
ئا ئەوگورگانە هەمووى پامسالم
دەست بۆ لقى هەر دارىك دريژكەم
پړى ميوه بىت دەستى بەتالم

* * *

دنيای بى وەفا وەك كاروانىكە
هەزاران كۆسپ دىتە چەقى رىت
لەلايەك گورگ كەلبەت بۆدىنى
لەلايەك دىك دەچەقىتە پىت

★ ★ ★

لەناو خەلكى چاك گورگ ديارەو
سىماي دزىۋى ناشا اردرىتەو
گورگ بچىتە كەوئى مرۇقىش
بەرەفتارى خوۋى دەناسا رىتەو

★ ★ ★

ئەم دارستانە پىر مەترسى يە
تەم و مژ ھەرچوار دەورەى تەنيو
لەترسى گورگ و رەشەباو زىيان
عومرت سەد سال بى دەبىتە نيو

★ ★ ★

زۆر له میژبوو من چاوه‌پریم ده‌کرد
دارستانی ژین پی بگا به‌ری
که سه‌یری ده‌که‌م هر دره‌ختیکی
گورگیك نوستوو له ژیر سیبه‌ری

★ ★ ★

تا ده‌ستم له‌سه‌ر تیرو که‌وان بی
من هه‌رگیز ترسم له‌گورگ نیه
ئه‌وه‌ی قالبووی نیو چرنووک و خوین بی
هه‌رگیز نازانی که‌ئبه‌ی تیژچیه

★ ★ ★

له‌خوڕپه‌ی دڵم کاریگه‌رت‌ره
قاسپه‌و چریکه‌ی ئه‌م که‌وه‌ جوانه
ئیمه‌ له‌که‌ئبه‌ی گورگ ده‌ترسین
به‌لام ترسی ئه‌و له‌ به‌ردی شوانه

★ ★ ★

لەنیۆ دارستان گورگ دادوهر بی
دەبی سەربوردەى بانئندان چۆن بی ؟
لەنیۆ ئەم ھەموو کەئبە تیزانە
ھەر دەبی بوونی کەلاکی کۆن بی

* * *

وەك ئەو سیزیفەى كە باسى دەكەن
تاشە بەردیكم داوہ بە كۆلا
لەگەل گورگدا بو لوتكە دەچم
رینگا ون دەكەم لە تۆزو خۆلا

* * *

شمشیرەكانتان لەكەلان دەرکەن
گورگ پزانیە ناو دیهات و شار
گورگ برسی بی لەسەر زگ دەخشی
کەئبەت بو دینی وەك ماری زامدار

* * *

من هر دادم بوو له دهستی گورگ
که چی گورگ وا بوته هاوړیمان
نای چ روژیکی مات و سامناکه
له داوی گورگ گیربووه پیمان

★ ★ ★

به بی نهوهی که ناگمان لی بی
داومان له داوی گورگ گیربووه
منالیک ئه مړو له دایک ده بی
سبهی ده بیینی که وا پیربووه

★ ★ ★

تو دست مه خه نیو تهونی ئالۆزم
که سه سه ره داویک نادوزیت سه وه
وهک گورگیک که وا لیم دانووسابی
له سه سه نگاونانم ورد نه بیت سه وه

★ ★ ★

من نهم زانیوه گورگ دادوهربی و
لیکۆلینهوه به که ئبه بکا
له قوولایما شه ره که ئبه یه و
ههرچی خوین هه یه له جه ستهم تکا

* * *

له وه ته ی هه یه و خۆمان ناسیوه
گورگ هاوبه شه له هه ره یه هدا
به که ئبه ی تیژو نینه وکی درێژ
راموسان ده کا له گه ل ئیمه هدا

* * *

رۆژانی سه خته ئه وه نه ده دیون
چه نه دین جار گورگ له نیوه شه ودا
به ماتمه ماتمه هاتۆتته ژوانم
یهان په لاماری داوم له خه ودا

* * *

لهسارای دلمما بهفر داناکاوا
بهفر بارینم لهبیر چووتهوه
لهپیدهشتیکی رهشمال نشینم
مالم پروو به پرووی گورگ بوتهوه

* * *

ههتا منال بووم گورگم نهدی بوو
دنیا لهلای من وهکو بههشت بوو
بو ههرا دهچووم بهرچاوم پروون بوو
روژگارم ههمووی سهیران و گهشت بوو

* * *

کههیشتا وینهی گورگم نهدی بوو
گینگلم ئههدا لهنیو فیاندا
ئیس تاکه لهنیو دنیای گورگدا
تهرمیکم لهنیو کوشی ژیاندا

* * *

فرمیس کەکانت وەك و یاقوتن
کە تیکەل دەبن بەم خۆلەمیشە
تۆ کەزامداری بە کەئبەى گورگ
زامت بو ئیمەش ھەر مایەى ئیشە
* * *

گورگ وەکوئەو بەردانە وایە
کە رى دەگرن و سەرىش دەشکینن
گورگی خۆمانە گەلیک درنەدن
کەئبە زەھراوی و چرنووک بەخوینن
* * *

تەم و مژیکى سىپى وەك بەھەر
خۆى ئالاندووہ لە دۆندى سەرم
سىنەى پڕئاهم ئۆقرە ناگرى
تاگورگ ھەبى لەدەورو بەرم
* * *

گورگ بوۆمن بوو بهكاره ساتيك
منى خسته ژيړ بارى خه مه وه
وهك نه وئسته تيره لى له ناو ه هور بى
سه رم ون بووه له نيو ته مه وه

* * *

خوزگه م بهو رۆژه لى سه روپى لى گورگ
دهكه وتبه ژيړ پيړى ريبوارانه وه
يان دهمدى لاشه لى له سه ر رېگادا
هه لواسر بوايه به دارانه وه

* * *

له م ولاته دا به رۆژو به شه وه
ده بى بىرت هه ر له لى نه بوون بى
نه ناو گورگاندا قهت رېك ناكه وى
ته نها رۆژيكيش بهرچاوت روون بى

* * *

سَيِّبَهَرِي رَهْشِي گورگ و مرؤفَه
وهك دوگه لِي چِر بهسهر شاروه
له جياتي به فر گوناھ ده باري
به به بارس تاي گه لاي داروه

* * *

دهك رِي دهر وونم وهك و ناسمان
پري نه ستيره ي جري وهدار بي
ههر نه ستيره يهك زاميكي قول بي و
چر نووكي گورگي پيوه ديار بي

* * *

ههركاتي گويم له دهنكي گورگ بي
وازانم مـردن له دهر گام دهدا
گورگ ناويتنه ي زي انم بووه
رهنگه تا مردن يه خهم بهرنه دا

* * *

شەوان لەخەوما شەپۆلی خەيال
دەمبەبا بۆلیوار گەناری یادی
هەستەم رادەگرم لەدەنگی گورگ
زۆر بەپەرۆشم هەتا رۆژ دادی

★ ★ ★

میخی رەشمالان زۆرباش داگوتن
وا پـایـزیکـی پـیـر گەردەلوولـە
گورگ و رەشەبا لوورە لووریان دی
شوانیش لەپرخەیی خەویکی قوولە

★ ★ ★

میژووی هاوبەشم لەگەڵ گورگدا
داریکە رەگ و پێشەیی لەخوینە
لەنیو ئاپۆرای جانەوهراندا
بە تەنها گورگ وا خۆسەپینە

★ ★ ★

میژووی هه‌میشه پر له سه‌روه‌ریم
له‌گه‌ل گورگدا چون بخوینمه‌وه
گورگ ئاویتیه‌ی ژیانم بووه
گورگ وه‌ك می‌کړوب چۆته خوینمه‌وه

* * *

له‌گه‌ل ته‌نیا‌یی گوزهر ده‌که‌م و
سه‌گیکیش نیه‌ه ببیته‌ه هاوړیم
گورگ له‌ده‌وره‌م چنگه‌کړه‌ه ده‌کا
خه‌ریکه‌ه که‌ل‌به‌ی نقوم کا له‌پیم

* * *

له‌گه‌ل گورگدا که‌ه تیک‌ده‌ئائیم
چر‌نووک گیرده‌کا له‌جه‌سته‌و له‌شما
جی که‌ل‌به‌ی گورگ هی‌نده‌ه پ‌یس بووه
شه‌ره‌ه می‌کړوب‌به‌ه له‌ه خوینی‌ه گه‌شما

* * *

كەسەيڭ شوان نەبى و شوانى نەكردبى
لە فرۇفيا گورگ نازانى
نازانى گورگ ئەگەر برسى بوو
لە چ كاتىكا دەچىتە ژوانى

★ ★ ★

تارىكە شەوہو رىڭگا زور سەختە
گورگ وەستاون پۇل پۇل لەسەر رىم
لەو تەم و مژو ئەنگۈستە چاۋە
خوایە روناكىت كەنگى دەگا پىم

★ ★ ★

تا مانگى چۈۋاردە دەرئەكەۋىت و
ئاسمان ئەستىران دانەگىر سىنى
لە شەوہزەنگا ناكەومە رىڭگا
نەوہكو گورگ پەلامار بىنى

★ ★ ★

لهمهمله گهتی گورگ سالاری
لهئیس تاو سبهم زور به گومانم
وا بهدهستی خوم گور هه لده گهنم
بۆتهرمی خهونه سه وتاوه کانم

* * *

لهم دارستانه مات و سامناکه
ئهوه ندهم گورگ دیوه به چاوم
که سیبهری خوم له پر ده بینم
وازانم گورگ دهوره یان داوم

* * *

بههاتنی تو گورگ رایگ ردو
بههار هات هوه به بارانه هوه
دره خته کانیس وا سه ما ده گهن
بهدهم کزه بای ئیوارانه هوه

* * *

ويْنه‌ی دوو گورگ و سه‌گيکي سپي
هه‌لواسين به‌سه‌ر دهروازهي شارا
هه‌تا له‌بیرمان نه‌چي ئه‌و رۆژه‌ی
گینگلمان ده‌دا له‌نيو ئازارا

* * *

چاوه‌کانی من پیرن له‌ويْنه
ويْنه‌ی . چۆن گورگ که‌ئبه‌ گیر ده‌کا
که‌سيک نوقمی نيو چه‌سپه‌ت و خوين بي
ئه‌وه‌موو زانه‌ چۆن له‌بیر ده‌کا .

* * *

هه‌زار په‌حمه‌ت له‌ گۆري ئه‌و باوکه‌م
رۆژي له‌په‌رۆژان خوشی نه‌ديه‌وه
له‌زۆرانبازي له‌گه‌ل گورگ دا
رۆژيک سه‌رکه‌وتوو رۆژيک به‌زيوه

* * *

داد بوکئی ببهه له ترسی گورگ
کئی هاوړیمه له و مان و نه مانه
تیرو که وانیک بداته دهستم
گورگ راو بنییم له دارستانه

★ ★ ★

نیواره یه کی ده مه و پایزه و
رینگام ون بووه له ته و مژا
له لووره لووری گورگ را دیاره
عاقیبه ت شهرم هاتوو به گژا

★ ★ ★

خوزگه ده متوانی له سر پشته مانگ
مالیکی بچوک بوخوم دروست کهم
دنیای پر گورگ به جی به یلم
که وه که شتی یه له نیو دهریای خه م

★ ★ ★

لە دەست ئەو گورگە بۆكام لا برۆين
لەچ ئەشكەوتى خۆمان حەشار دەين
مردین ئەوەندەى لەترسى گورگ
لە گەرمینەوہ بۆ کوستان غاردەين

★ ★ ★

لەسەر كانیاویك پييم خستۆتە ئاو
دلىم خالییه لەترس و لەرز
هەر چەن دەروانم گورگ دیارنییه
نە لە پیدەشت و نە لەچای بەرز

★ ★ ★

لەبن دارگويزیك لیى راکشاوم
پاشا بەخیلی بەژیانم دەبا
نەحەپەى سەگ و نەلوورەى گورگە
سنگم داووتە بەرشنەى سەبا

★ ★ ★

لہناو خہلکی کویر گورگ چاوساغہ
دہیانبا بہرہو لیواری مردن
لہپیش نیمہشدا خہلکی تر ہہبوون
رینگای ویل بہرہو ہہلدیری بردن

★ ★ ★

وہک ئەو ہہورانہی بارانیان پیہ
بہلام نابارن و دین تیدہپہرن
ئیوہش خواوہنی بہہرہی جوانن
کہچی وہک گورگ خہریکی شہرن

★ ★ ★

چاوم کردوہ بینیم دارستان
گورگ و چہقہلی تیا دلووورینئ
گورگ ہہیہ لہ پیستی مہردایہ
لہ غافل بوونا کہلبہت بو دینئ

★ ★ ★

شهوراش کابوو شوانیش خه وتبوو
که گورگ دزه کی کرده ناو خیلّم
لهو رۆزه کی گورگ که وتۆته ناومان
من له زیدی خۆم هه می شه ویلّم

★ ★ ★

سپیدان کاتی له خه و هه لده ستم
گورگیك ده بینم له بهر په نجهره
وینه کی نه و گۆرهم دیته وه بهر چا و
که پری قاچ و قه پیلکه سه ره

★ ★ ★

خۆزگه م به و که سه کی گورگی نه دیوه و
دهستی نه داوه له تیر و که وه و
نازانی گورگ چ ده عبا به که وه
به بی ترس و بیم تیر دهنوی شه وان

★ ★ ★

سەربوردەى ئىمە لەگەل گورگدا
هەمىشەىى يەو نابرىتەو
وئىنەى گورگ لە زەين و هزرمد
بۆتە هىمايەك ناسرىتەو

★ ★ ★

كە سەرگوزەشتەى خۆم دەنووسمەو
هېچ دىرىك نىە گورگى تىا نەبى
هەزاران نەفرەت لەو رابردوو
كە مېژووم لەگەل گورگ جىا نەبى

★ ★ ★

ئىوارەىەكى پىر تەمتومانەو
خەونەكانمى تىا خنكاو
دارستانى ژىن لەسايەى گورگا
وەك جەنگەئىكى بىى خۆرەتاو

★ ★ ★

تەم و مژىكى دەمەو ئىۋارە
ئەم دارستانەى گرتۆتە باۋەش
بائىندەكانىش و يىل و تەرا بوون
لەبەر خشپەى پى و لوورەى گورگە رەش

* * *

هیشتا منال بووم هەستم بەۋە کرد
دارستانى ژىن سەرتاپاى گورگە
هەموو مەرامى گورگىش لەژىنا
تەنھا پىر بوونى هەمبانەى ورگە

* * *

وەك رەشەبايەك لەناكاو هاتى
سەرت لەپرچى مندا گىر بوۋە
پنەو چەپۆكت سست و لاوازن
وەكو ئەو گورگەى كە زۆر پىر بوۋە

* * *

سەگەكەم جار جار حەپەحەپى بوو
دەيگوت گورگ بى خۆم راوى دەنيىم
ئىستا ئەو سەگە وەكو گورگى رەش
خۆى مەلاس داوۋە لەسەر چەقى رېم

* * *

جاران من لەبەر گورگى پى پەتى
هەلەتە دەبووم لەو دى بو ئەم دى
ئىستاكەش لەبەر گورگى خۆمالى
گورگى پى پەتى لوورەى زۆر كەم دى

* * *

لەوەتەى گورگ كەوتۆتە ناومان
رۆژ نىيە خويىن نەرژىتە سەرخويىن
قەپىلكە سەرى من و تۆيە وا
گورگ پى دەكەن شەرە تۆپ تۆپىن

* * *

ھەركاتى رېچكەى گورگ دەبينم
سەد نەفرەت دەكەم لەشويىن پېكانى
خۆزگە دەخووزم دنيا كاول بى و
ھاتوچۇ نەكا گورگ لەبەبانى

* * *

چۇن تەور غەشقى رەگى درەختەو
دەيەھوى رېشەى دەربىنى لەبن
گورگىش ھەمىشە تىنووى خوئىنمەو
بۆتە قاندرى شىلەى سەرى من

* * *

لەسايەى بارو دۇخى بى شوانى
ھەموو سالىكمان ھات و نەھاتە
رۇژىك بەگورگ دەمان ترسىنن
رۇژىكىش بۇ نان شار كزوماتە

* * *

كەوئىلم نىووقمى نىوتەم و مژەو
ئاگردانىشەم ساردە بى پشكو
ئاي كە ناچارم لەم دارستانە
لەگەن گورگدا بگەم هاموشو

★ ★ ★

لەبەر پەنجەرە گورگىك ديارە
زور درندانە پەلامار دەدا
ناوئىرم چاوم بخەمە سەرپەك
نەوەك بىتە زوور لە دەرگاكدەدا

★ ★ ★

بابەشەيخ گورگەو رپوى دەرويشە
لەزگماكيشە حەشيشە خورن
خوراكى لەشيان قاووە فنجانەو
سەگى بەردەرگاش بو ئەوان زورن

★ ★ ★

خوڤراكى چاوم ديمهنى جوانه
ديمهنى شاخ و پيدششت و روبار
بينينى گورگ و رپوى و قهلهپرش
لهم ديمهنانه بيزارم بيزار

★ ★ ★

ئهو گهردهلووله ئهوهنده سهخته
دهرگاوپهنجهره دهخاته سهر پشت
لهترسى گورگ و لرفه لرفى با
لهچاوهكانما ئهشكى زورم رششت

★ ★ ★

چهندين جار ديومه زيرانى سهخت
سهروپهرچهمى دار بشيويئى
يان شهوان گورگ لووره لوورى بى و
لهچاوى منال خهو بتيوريئى

★ ★ ★

گورگ تاعون بوو تاعونیکى پيس
قرانى خسته ناو گهل و هؤزم
چهندين ساله من هاوار دهکهم و
کس گوئ ناگرئ له نالهوسؤزم

* * *

کاتئ که ئادم هاته سهه زهوى
نه گورگ هه بوو نه تيرو شمشير
له نيو مائیکى قاميشه لاند
شهوان دهخهوت له سهه زگى تير

* * *

مروفا نهوکاته زور به خته وهه بوو
که به بي گورگ دهزيا به خوشى
بي جل و بهرگ رووت و رهجال بوو
به خورى و مه رهز خوى داده پووشى

* * *

ئای میکروبیکی چهند به نازاره
دیریای برینم هه مووی تهی دهکا
ئهوهی که گورگ به که لبه نه یکرد
ئهو له ناو خوینما به ئیمه ی دهکا

★ ★ ★

له بیابانیکی ویل و سه ره گردان
بوونی دوکه ل و ژیله مووی لی دی
کاروانی ژینم له ده ست گورگایه و
نازانم له کوئی کوئیایی پی دی

★ ★ ★

من منالیکی بی سه ره رشتم
ئامیزی دایکم بزر کردووه
خوی سه پاندووه گورگ به سه ره ما
خه ونه گانمی له بار بکردووه

★ ★ ★

لەئاســـــــــــــــــۆيەکی تەمتومانـــــــــــــــــهوه
تارمـــــــــــــــــایى بۆتە رەشمـــــــــــــــــالى ژيـــــــــــــــــنم
لە رۆزگارـــــــــــــــــيکی پرلە گورگـــــــــــــــــهوه
بەقەد ميســـــــــــــــــقالیک شادو گەشـــــــــــــــــبينم

★ ★ ★

شەو لەخەونەدا گورگم پراو دەکرد
تیرو کەوانیک لە دەستەم دابوو
سوارى ئەسپیک بووم تەکانى دەدا
کە دەیحیلانسد وەك بروسکەو بابوو

★ ★ ★

لەنیو ژووریکدام بى پەنجەرەیهو
درزیکى نیه بۆ بینى خۆر
هەر لوورەى گورگ دیتە گویمەوه
حەپەى سەگیکیش نایە کەم و زۆر

★ ★ ★

گۆچاننى دەستىم نىبابى فرېدەم
تا ترسى گورگ لەئارا دابى
هېشتا دودلەم لەچارەنوسم
رەنگە ژيانم هەتاسەر وابى

★ ★ ★

بىرىنى كۆنم هاتنەو ەوان ەوان
وا گىنگىل دەدەم لەنىو ئازاردا
گورگىك دەرواوت و گورگىكى تەردى
گورگبازى يە لەدى و لەشاردا

★ ★ ★

تۆ ئەو شوانە بووى ەروەكو گورگ
بىزەت دەتۆرانىد لەلىوى منال
گۆزەى شەرابت لى دەشكاندن و
دەگەرانى ەو بەدەستى بەتال

★ ★ ★

لەو رۆژەى كەوا سۆوه كەمان خوارد
خوا باخچەى ژینى لیمان سەندەوه
كەوتینە زەوى و لەگەل گورگدا
پیمان كەوتە نۆو كۆت و بەندەوه

* * *

لەخاك پەيدا بووین دەبینەوه خاك
بۆیە خاك وەها لەلام پیرۆزه
بەلام هەر خاكێك گورگی تێدابى
مەملەكەتێكى بى گەل و هۆزه

* * *

ئەگەر تەمەنت هەزار سالیش بى
هەردەبى سەرت بێهەشى بەخاك
بەلام لێره كەس بەمردن نامرى
يان گورگ دەخوا يان ماری زوحاك

* * *

من بهم دهستانه گوئه گهنم چاند
ئهوهی شین بووه درک و زیوانه
هه رنائومیادی درویننه دهکهم
سهدهی دیوهزمه و پنهی گورگانه

* * *

شمشالی شوانیک دیتته گویمهوه
که گهرووی پره لهسرودی خوش
شمشالیک باسی گورگ و مهردهکا
هه موو ویژدانیک دهینیتته جوش

* * *

ئهو بالئندانهی بهسهه ر دارهوهن
گورگ ناتوانی ده میان لی بدا
گورگ ئهه بیچوه بچوکه دهخوا
نهتوانی بفری و تازه پی بدا

* * *

هەندىجار گورگ كە دەلوورينى
تەونى ھونراوھم لى ئالۆز دەبى
بەلام ھەر دىرىك گورگى تىدابى
ھونراوھىھەكى پىر لەسۆز دەبى

★ ★ ★

ئاي چەند دەترسەم لەرۆژىكى وا
تارىك دابىت و چىرا نەمىنى
شەوگارى درىز رۆز داپۆشىت و
گورگ لەناويا سەرى دەربىنى

★ ★ ★

ئەمشەو خەلكى دى لەپرخەى خەودان
تەنھا من نەبى خەو لىم توراوھ
دانىشتووم بەدىار خەپەى سەگەكەم
تۆبلىي گورگ بى لەكام لاوھ

★ ★ ★

چۈلەكە يەكش كە زۆر بچۈكە
وەك مەرۇفۋا يە لە ھەست كوردنا
ئەویش ھەمیشە خۇی دەپاریزی
لەترسی گورگ و لەدەست مردنا

* * *

كاتى پەنجەرە دەخەمە سەرپشت
گىرى چەخماخەى ھەور دەبىنم
بەگرمەى ھەورو بەلوورەى گورگ
چاك ويران بوو ھىلانەى زىنم

* * *

گەر پرشنگ بمرى لەنىگای خۇردا
يان ئەستىرە وەك گەلا ھەلۋەرن
من سارد نامە ھەو ھەو گەرمتەر دەبم
بۇ ئەوگورگانەى كە دەردى سەرن

* * *

بۆئەھەي كە چۆن گورگ پراو بكمە
سەرم ھەمىشە پىرى خەيالە
سەرىك بەدور بى لەئەندىشەو خەم
بى كەلكە وەكو گۆزەي بەتالە

★ ★ ★

بۆيە متمانەم بەتۆ نەماوہ
لە ئەزموونى تۆ باوہر ديارنيە
بەپىي ئەو گورگەي كە رىچكەي ديارە
تۆ ھىچ ئاگات لە گوندو شارنيە

★ ★ ★

لەئاقارىكى دور لەگورگەوہ
خۆم داوہتە بەر گزنگى ھەتاو
لەسەر نەرمەگيا گەوز دەدەم و
پىم خستۆتە ناو جۆگەلەي پىر ئاو

★ ★ ★

لهخۆلهمیشی گورگی زه به لاه
چهند گورگیکی تر دروست بوونه وه
به خیلی ده به م به و ریوارانه ی
به ره و قوولایی عه ده م چوونه وه

★ ★ ★

تاریکی چین چین که وتوته سه ریه ک
هیچ کهس ناتوانی سهری لی دهرکا
گورگ هه نگاوی کویرانه داوی
بویه ده توانی پییدا گوزهرکا

★ ★ ★

زامه کانی من هه رچهند وردیلهن
به لام چهنده کهم بوم ساریژ نابن
رهنگه له کاتی که ئبه لی دانا
ددانی گورگیان تیا به جی مابن

★ ★ ★

لەرۆزگاریکا که زۆر کهمه سهگ
دهبی گۆچانمان ههردهم لهدهست بی
خشپه میرووله بیدارمان بکا
نهك چاوهکانمان خهوالوو و مهست بی
* * *

لهنیو باخیکا نوقمی خهیاڵ بووم
دهمگوت تۆبلی ئهه و رۆزه دابی
هیماو تارمایی گورگ نهمی و
تیرس و دودلی لیره ئاوابی
* * *

کهی رۆژیك دادی گورگ نهمی و
تریفه سی داباری بو گشت
بهدهستیکهوه وهك دهستی نزا
دهرگا لهلوتفت بخرمه سهه پشت
* * *

له نیو کله لاهوی خاپورکراومه
دهروانمه گۆزهی شکاوی به ختم
تاهیمای گورگ له بهر چاوم بی
ئالۆزتر ده بی ژیانانی سه ختم

* * *

کلۆبه به فره کان وه کو په پوول به
داده بارین و خاک داده پۆشن
گورگه کان به دواي نیچیر ده گه پین
گه ته م و مژی زۆریش دلخۆشن

* * *

چه ندین ساله من به هوئی گورگه وه
سهوزی به هارم بزر کردوو
بۆیه پۆحم به باران ته پرابی و
تامی باران له دلما مردوو

* * *

من خوینی خۆمم رښته مه تاره
بوئ هه و شوانه ی که و ا خوینمه ژه
مه ترسی گورگ گه لیک که مه تره
له وشوانه ی هه رده م له گه لمان دزه

★ ★ ★

بوکام لا بچم که لبه و چه نگاله
په شپویش دياره بهر و خسار مه وه
له نیو گيژاوی نا ئارامی دا
خۆم له و گورگانه چۆن بشار مه وه

★ ★ ★

سندمیان کرده هه ر دوو پیمه وه
هه تا نه توانم هه نگاو هه لبینم
یان به سه ر کۆسپه ی بهر پیمدا بجمیم
گورگ به بی رهنج فرپکا خوینم

★ ★ ★

خۇ ھەرئەوانەى كە دوينى سەگ بوون
ئەمپۇ بوونەتە گورگى بى وینە
ژن و منال و گەورە ناپرسن
خۇراكى لەشيان ھەر گوشت و خوینە

* * *

بەخىلى دەبەم من بەوشوانەى
بۇ لەوەرگای خوش مىگەل پائەدا
نە گوپى لەگورگ و شىوہکانىتى
نە گوپى بەلرفە لرفى بائەدا

* * *

من باى ئەوہندە مەينەتيم ديوہ
لەدەست پەشەبا ھەرەس نەھىنم
لەھەر جىگايەك گورگ زال بى
قوربانى دەدەم بەگيان و خوینم

* * *

چ دۆزه خيكي بى نامانه زين
له نازاردانا كەس وەپاش نادا
هەرگورگ تىيدا دەگوزەرىت و
زۆر بەختە وەرە گەر كلكى بادا

* * *

زريان نەيتوانى سەرى من بادا
كە چەندىن سائە من لەبەر بادام
بەلام كەگورگ لوورە لوورى هات
ئاراستەى گۆرىم سەرى پى بادام

* * *

تفەنگە كانتان روو لەچى ياكەن
گورگ لەوئو دەننە خواریو
دارو بەرد نەما گلاوى نەكەن
ئىنجا گەراى پىس دىننە شارو

* * *

گورگ دەپھوئى خوئى بكا بەدؤست
سەھرى بخاتە سەرسەھرىنەكەم
بەزمانى پىس و پىرلەمىكروپى
بلىس يتهوہ جى برىنەكەم

* * *

تو لہوہرزىكى تارىكىدا ھاتى
بؤيە ھەمىشە بەرچاوت لىئە
سؤراغى سەھرى گورگەم بؤمەكە
لەكاتىكا تو سەھرى خوئى وئە

* * *

لەنيو ئەو ھەورو تەم و مژەدا
خۆر ۋەكو چىرا زۆركىز دىيارە
دەبىي پەنايەك بەدۆزىنەھوہ
كە دالەدەمان دات لەو گورگە ھارە

* * *

لەنيو ژيلەمو و كىلگەى ئاگردا
گولە گەنمەكان قەت سەوز نابن
كىلگەكان لانەى گورگ و چەقەن
بەتەقەى تەنگ تۆبلى پابن

★ ★ ★

رەنگە بېرسن بۆچى ئەو مەلە
وا لەھیلاننەو زىدى تۆراوہ
كانى و كىلگەكان ھەمووى ھەرگورگە
ئەویش دەمىكە بى دان و ئاوه

★ ★ ★

ئەم ھەسارمىە وەھا پىس بووہ
ھەناسەى پاكى تىدا نەماوہ
مەملەكەتى وا بۆگورگ باشە
كەپرى تۆرۈ تەلبەندو داوہ

★ ★ ★

ئازارى قامچى ئو پەشەبايە
ھىچ گەلای نەھىشت بەرپووی دارەوہ
چەند دل تەنگم بە ھەرپەشەى گورگ
ھىندەش بەسەرماى بەفرانبارەوہ

★ ★ ★

تۆ قامچى دەستت وەك كەلبەى گورگەو
لەگورگ زىاتر ئازارمان دەدەى
خۆت لەسەر شىوہى گورگ مەنويىنە
كە تۆ درىندەو دەعباى ئەم سەدەى

★ ★ ★

ئەى شوانى دەنگ خۆش فووكە لەشمشال
دلى پەژموردەم زىندوو كەرەوہ
پۇژانى گورگ و ھەسرەت و خەمم
بەئاوازی خۆش لەبىر بەرەوہ

★ ★ ★

دَلِّم دَارِيكِي رُوخ گۆرپسـتانه
خه يالى مردن ده بياو ده ييئي
مه ترسي گورگ له دلما نهما
ئيسـتاكه مهرگ تينم بو ديئي

★ ★ ★

رؤژانى ته من خيرا تپه پين
خوشي و ناخوشي بوون به يادگاري
يادگاري گورگ و تفهنگ و چيا
دايان له شه قه ي بال و دك پاساري

★ ★ ★

من و دكو هه ور بارانم پييه
باراني وشه نهك باراني ئاو
هه موو وشه كان باسي گورگ بي
هيشـتا چامه كه م بو نايي ته واو

★ ★ ★

لە گوندی (ئەسپیندارە) ی
سەر بە ناوچەی خۆشناوەتی لە
دایکبوو، لە حوجرەکانی میران
شەقلاو، کۆپێ، هەولێر.
خوێندوویەتی، پاشان بەهۆی بارو
زۆفی کوردستان و پێرسە ی راگواستن
و خاپورکردنی گوندەکان لە لایەن پۆلیسی
بەعسەو وازی لە خوێندن هێناو و
ئێستاش خەریکی کاسیبیی، هیچ
وەزیفەبەکی حکومی نیە و دەپەڕێ
بەرەنجی دەست و بازووی خۆی بژیت و
مەنتی کەسی بەسەرەووە ئەبن.

Necatî Şîr
Spîndarê yî
Gurgenamê

